

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

ILLUSTRERAD TIDNING

IDUN

FÖR KVINNAN OCH HEMMET

N:R 45 (724).

LÖRDAGEN DEN 10 NOVEMBER 1900.

13:DE ÅRG.

PRENUMERATIONSPRIS PR ÅR: IDUN ..... KR. 5:— IDUNS PRAKTUPPLAGA ..... > 7: 50 IDUNS MODETIDN. MED PL. > 5:— IDUNS MODETIDN. UTAN PL. > 3:—	UTGIFNINGSTID: HVARJE LÖRDAG. LÖSNUMMERPRIS: 10 ÖRE.	REDAKTÖR OCH UTGIFVARE: FRITHIOF HELLBERG TRÄFFAS SÄKRAST KL. 2—3. REDAKTIONSSEKR.: JOHAN NORDLING.	BYRÅ OCH EXPEDITION: KLARA S. KYRKGATA 16, 1 TR. ÖPPEN KL. 10—5. ALLM. TEL. 61 47. RIKS 16 46	KOMMISSIONÄRER ANTAGAS ÖFVER HELA LANDET PÅ ALL- DELES SÄRSKILDT FÖRMÅNL. VILLKOR. STOCKHOLM IDUNS KUNGL. HOFBOKTRYCKERI.
--	--	---	--	---

B. Hakelien foto.

REKTOR J. BLOMKVIST.

FRU CAROLINA BLOMKVIST.

FRÅN DE STUMMAS VÄRLD. EN 25-ÅRSFEST.

DÖFSTUMSKOLAN I ÖREBRO, från hvilken vidstående fotografier äro tagna för Idun af fotografen Axel Barr, firade den 1 nov. sitt 25-årsjubileum, med en enkel fest, som allt igenom bar prägel af en familjehögtid.

I den med växter och flaggor prydda gymnastiksalen hade omkring anstaltens föreståndare, rektor J. Blomkvist, och hans fru, Carolina Blomkvist, samlat sig skolans lärarepersonal och lärjungar samt lärjungarnes fostermodrar till muntert samkväm med kaffe, frukt och karameller samt smörgåsar och mjölk.

Hvad som utmärkte denna från andra dylika vid denna anstalt sedvanliga aftnar var, att länets höfding, flere af skolstyrelsens medlemmar samt i staden boende f. d. lärare vid skolan jämte afgångna elever infunnit sig för att hembära herr och fru Blomkvist sin hyllning för det betydelsefulla verk de under de flydda 25 åren utfört vid denna anstalt, hvarigenom densamma vunnit anseende som en af de främsta döfstumskolorna i de nordiska landen.

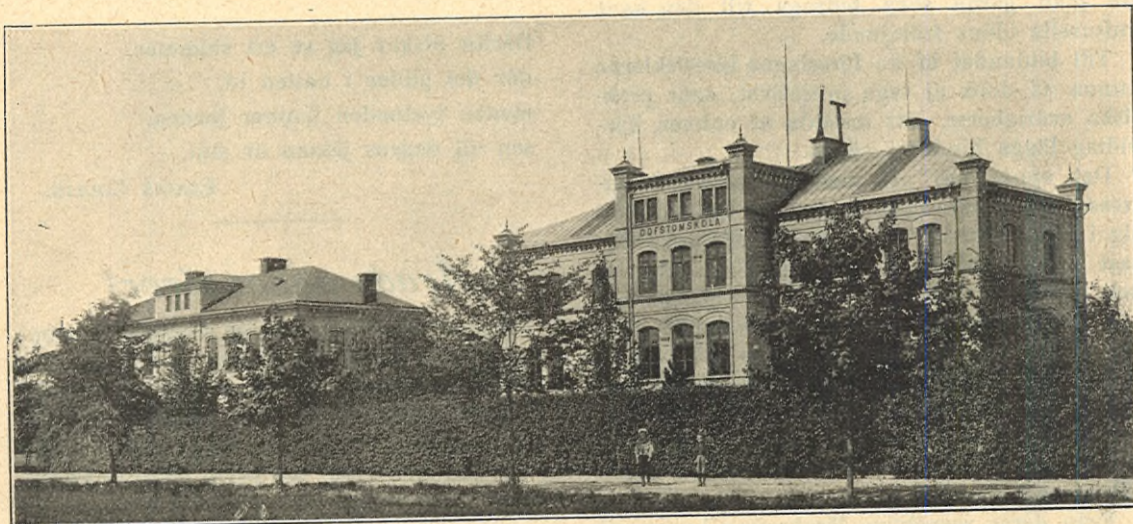
Rektor Blomkvist fick ock under aftnens lopp genom en mängd telegram, adresser, bref m. m. från när och fjärran mottaga bevis på det rättmätigt höga anseende han åtnjuter inom döfstumsvärlden. Han erkännes här som Sveriges mest framstående artikula-

tionslärare. Han har ock genom mångårig kamp i tal och skrift fört talmetoden till en glädjande seger inom Skandinavien, en seger som medfört den härliga välsignelsen för de oförskyldt vanlottade — de döfstumma — att de ej längre äro hänvisade till umgänge med blott dem, som förstå deras gester, utan att deras tungas band blifvit löst, så att de kunna meddela sig med hvem som helst i deras omgivning.

Fru Blomkvist, som med kortare afbrott under anstaltens hela fortvaro biträdt och ännu biträder vid undervisningen, har alltid stått som en mild och skyddande genius vid sin kraftfulle makes sida, och ehuru anstalten är ett externat — d. v. s. lärjungarne äro inackorderade i familjer utom skolan — ha de små alltid hos henne funnit den mest ömma mor. Till »mamma» har hvarje liten nykomling helst hyllat sig. Hon har så väl förstått allas bekymmer, fastän de ej kunnat tala om dem. Hon har vetat råd och med sin kärleksfulla omvårdnad lindrat den smärta den lille känt vid skilsmässan från far och mor i det stilla hemmet där långt borta.

Herrskapet Blomkvists hem är ock för skolans lärarepersonal och för det stora antal främlingar, som infinna sig vid skolan för att studera undervisningen, den mest lugna hamn. Ett gästfritt bord, spirituellt samspråk och muntrande lek (däri 6 hurtiga söner och döttrar tagit liffig del) hafva ständigt utfövat en stark dragningskraft på alla, som kommit inom det hemmets sfär.

Må Gud förläna de ädla makarne, hvilka nu firat sitt silfverbröllop med skolan och den 12 sistlidne oktober firade sitt eget silfver-

A. Barr foto.

GAMLA OCH NYA DÖFSTUMSKOLORNA I ÖREBRO. A. BARR FOTO.

TABLÅ, UTFÖRD AF 3 DÖFSTUMMEELEVER VID 25-ÅRSFESTEN. A. BARR FOTO.

bröllop, nåd och kraft, att de ännu under många år må kunna fortsätta i sin ädla lifsgärning.

ALFR. F.

SKANDINAVISKT KVINNOFÖRBUND.

LÄSECIRKLAR OCH KVINNOKORRESPONDENS.

DEN I IDUN nr 36 för innevarande år införda vädjan till de nordiska kvinnorna om en sammanslutning dem emellan, för att ett rikare utbyte af de nordiska nationernas andliga skatter och en innerligare sympati folken emellan måtte ernås, har, som man kunnat vänta, när och fjärran skapat en liflig opinion till den vackra idéns förmån.

Ett antal uppsatser och inlägg i några af Iduns senaste nummer bära kraftiga vittnesbörd härom, och på andra sidan Kölen har tidningen »Urd», de norska kvinnornas främsta organ, i sitt senaste nummer ägnat saken en särdeles sympatisk artikel.

Då förslaget alltså synes väcka djupare resonans hos nordens kvinnor än blott och bart en ögonblickets entusiasm, vill *Idun* i sin mån gärna söka bidraga till den sant kulturella idéns främjande.

Till bildandet af de föreslagna läsecirklarne kunna vi dock ej taga initiativet, enär praktiska svårigheter, lätt insedda af enhvar, härvidlag lägga hinder i vägen.

Det synes oss att med det vaknande intresse för litterära njutningar, som börjar breda sig i vida kretsar, denna del af förslaget lättast torde realiseras i de enskilda hemmen och i privatkretsarne af dem, som själfva äga håg och betingelser att föranstalta dylika cirklar. Däremot är det vår afsikt att kunna tjäna med förslag på god norsk och dansk litteratur, för hvilket ändamål vi satt oss i förbindelse med den här ofvan nämnda tidningen »Urd» samt med den danska kvinnotidningen »Husmoderens Blad».

Från deras respektive läsekretsar hoppas vi få motse uppgifter på det verkligt goda och gedigna i våra grannländers litteratur, till de

svenska hemmens och läsecirklarnes tjänst, liksom vi till gengäld härmed uppfordra vår publik att till oss afgifva förslag på för hemläsning lämpad svensk litteratur, hvilka förslag vi därefter skola sammanarbeta och ställa till våra norska och danska systrars förfogande.

Uppmaningens andra och måhända viktigaste punkt, den skandinaviska kvinnokorrespondensen, hvilken vi anse bör ordnas efter samma principer som den af oss sedan några år ledda ungdomskorrespondensen, skola vi låta oss angeläget vara att organisera från vår redaktion.

Äfven härutinnan hoppas vi på medverkan och stöd af tidningarna »Urd» och »Husmoderens Blad», med hvilka vi för närvarande därom ligga i underhandling. Så fort denna ledt till afsedda och i detalj mera utarbetade resultat, skola vi återkomma till ämnet. På sakens nuvarande ståndpunkt är det därför icke heller värdt att ännu infordra några anmälningar, utan bedja vi endast för dagen våra läsarinor avvakta närmare bestämmelser i ett följande nummer. RED. AF IDUN.

LJUS I NATTEN.

LJUS, SOM glimma ur mänskoboning sen all dagens jaktan är slut, hvad jag älskar ert tysta skimmer, där det glider i natten ut.

Nyckeln till stängda sagovärldar tycks mig nästan jag har i hand, när jag ser edra gyllne punkter lysa kring horisontens rand.

Kanske från tunga silfverkronor illustrera de glädjens fest, kanske lyser flämtande låga någon objuden sorgegäst...

Tanken spörjer ej nu därefter, följer blott nattens tysta ljus, tycker sig höra anderöster stiga och sjunka ur fjärran brus.

Skådar skiflande mänskoöden draga likt hägringen förbi, slutna alla i nattens stora, blidit försonande harmoni.

Därför älskar jag se ert skimmer, där det glider i natten ut, medan tystnaden famnar jorden, sen all dagens jaktan är slut.

ESAIAS COLLIN.

Ärade annonsörer!

På grund af upplagans betydliga stegring böra mindre annonser till *Idun* vara inlämnade senast lördagen före den vecka, i hvars nummer de äro afsedda att införas, annonser på en eller flere sidor ännu tidigare efter särskild öfverenskommelse.

Med utmärkt högaktning
IDUNS EXPEDITION.

AMOUR OCH MÅRTENSGÄSS. A NOUVELLETTE FÖR IDUN AF BIBETTE.

DET VAR EN af de första dagarna af november i det nådens år 1772.

Det hade varit dimma, tät och tung, hela morgonen och förmiddagen. Framåt midnatten lättade det på litet och solen fick fram några små strålar. Mer blef det inte af, utan dimman kom igen, tätare och fuktigare än förut. Landsvägen ringlade sig glänsande, svartmoddig mellan ännu gröna dikesrenar, och furuskogen stod där dyster och våt i töcknet.

Just där vägen krökte efter en duktig stigning stod en smärt gestalt, grå som dimman själf, bara litet mörkare, insvept i en regnkappa med den spetsiga kapuschongen dragen öfver hufvudet. Det var högvälborna fröken Clothilde von Liewen, som hade passat på, medan söta far tog sin middagslur och söta mor låg på chaiselonguen och amuserade sig med den nyaste poesien, att smyga sig ut och få ett möte med sin hjärtanskär. Söta far och söta mor skulle få nervattaquer, om de visste, att lilla Clothilde stod på landsvägen och väntade på Gösta Pejron. Ty dels var det ju horribelt, pas du tout comme il faut, för en ung dame att vid denna tid på dagen promenera utan accompagnement på landsvägen, dels var Gösta Pejron ej alls den, som söta far och söta mor utsett till Clothildes ami för lifvet.

Det var allaredan aftaladt med söta fars cousin, den gamle rike grefve Liewen, riksråd och mycket i faveur hos Majestätet, att han skulle föra lilla Clothilde till kullerstolarne, bara hon fyllt sitt sjuttonde år. Men Clothilde hade både hufvud och vilja för sig själf, och någon annan epouseur än Gösta ville hon rakt inte veta af. Hon hade försökt med både tårar och böner och elakt humeur för att få sin vilja fram, men ingenting hjälpte. Söta far förbjöd henne att tala vid Gösta Pejron på tu man hand. Hälst skulle han velat utestänga den misshaglige unge mannen från sitt hus, men det gick ej an, eftersom de voro nära grannar och släkterna allierade.

Clothilde var så upptagen af allehanda funderingar, att hon ej hörde, hur någon med hastiga steg kom uppför backen. När Gösta stod bakom henne och med båda händerna fattade om det lilla kapuschongbeprydda hufvudet, skrek hon till af förfäran, men när hon fick se, hvem det var, bröt hon ut i ett muntert litet skratt och rodnade af glädje. Han drog af henne den stickade ullvanten och kysste den lilla handen om och om igen. — —

De hade inte sett hvarandra på hela fjorton dagarna, ty Gösta hade varit i Stockholm i affärer, och de hade nu en oändlig massa saker att tala om.

Clothilde med sin arm under Göstas och sin hand i hans trippade på kanten af vägen så försiktigt hon kunde i sina högklackade röda skor, som visade mörka fläckar efter beröringen med dikeskantens våta gräs. Hon var så ifrig att få berätta sin stora nouvelle: kungen väntades till Fjällsäter till Mårtenshelgen!

»Oncle Göran» hade från Ekolsund, där kungen och hofvet vistades, skrivit till söta far och berättat den stora grace, som skulle vederfaras honom och hans hus. På samma gång hade han bedt att från sina gods i Skåne få skicka söta mor en sändning feta »Mårtensgäss», något som skulle bli oände-

SOMATOSE

Erkändt bästa krafthöjningsmedel.

Ökar aptiten i hög grad. Erhålles på apotek.

ligen välkommet, ty här i Upland var ej så godt om gäss och på Fjällsäter hade de alldeles slagit fel i år. De skulle sändas med en skeppare från Malmö, men fastän skutan afseglat för åtta dar sedan, hade man ännu ej fått underrättelse, om att den framkommit till Stockholm. Söta mors in-quietude öfver dröjsmålet var obeskriflig.

Nu hade lilla Clothilde tänkt ut som så: kunde inte Gösta försöka få fatt på den där skepparen — han hette Olausen och skutan hette »Sylphide» — och på något vis förhindra, att han kom fram med sina gäss i tid. I stället skulle Gösta uppenbara sig i sista stund, men inte för sent, som en räddande ängel och presentera söta mor det behöfliga antalet till gåsmiddagen. Det skulle, därom var Clothilde förvissad, höja Gösta så mycket i söta mors éstime, att hon skulle bli deras bundsförvant emot söta far och »oncle Görän», och finge man bara söta mor på sin sida, så skulle nog allt reda upp sig till deras plaisir. —

Dimman föll tätare och den korta novemberdagens ljus svann bort allt mer. När Clothilde sagt godnatt åt sin amant, som i det tilltagande mörkret vågat följa henne genom parken nästan ända fram till slot- tet, smög hon sig uppför domestiquernas trappa upp på sitt rum. När hon strax därefter med sitt broderi i handen trädde in i hvardagscabinetet, var det tomt. Söta far sof ännu efter sin grundliga middag och äfven söta mor hade i detta ruskiga väder ej kunnat hålla sig vaken öfver sina poesier. När de en stund senare kommo ut från sina respective gemak, funno de sin Clothilde glad och leende, böjd öfver sitt broderi. Det enda, som kunde skvallrat om, att hon ej hela tiden suttit så, var den något dérangerade coiffuren och den friska couleuren på hennes mjuka kinder.

*

På Ekolsund hade konungen och drottningen med hofvet varit största delen af sommaren. Där hade varit idel skämt och solsken, feter och amusetter. Gustaf III:s snille strålade som gladast och skönast, inga yttre eller inre disharmonier tycktes störa den allmänna idylliska stämningen.

Så i augusti kom den lyckade statshväl-ningen, som i ett slag gaf »tjusarkungen» den suveräna makt, han trängtade efter. Han hade beslutat att företaga en eriksgata rundt om i sitt trogna rike, men september och oktober voro så upptagna dels af regeringsbestyr af allehanda slag, dels af feter, att resan blef uppskjuten. Ändtligen den 9:de november begaf sig konungen utaf, åtföljd af hertigen Fredrik Adolf, grefvarna Ulrik Scheffer och Görän von Liewen samt de båda ståtliga bröderna Sprengtporten.

Den första dagens resa blef ej lång. Man hade i nåder lofvat den gode greve Liewen att på vägen till Upsala göra ett besök på hans charmanta Fjällsäter. Där var nu allt i ordning till majestätets och alla de förnämna herrarnes värdiga mottagande.

Den 8:de november på förmiddagen hade Gösta Peijron kommit ridande till Fjällsä-ter och funnit det högvälborna herrskapet i en högst déplorabel situation. Inga utlofvade skånska gäss hade afhörts, för hvil-ken malheur grefvinnan var i en sentiment nära förtviflan. Grefven var visserligen högst charmerad öfver den höga visiten, men på samma gång ganska altererad, ty på hans part hade kommit att arrangera tableaux vivants. Tableaux vivants måste man naturligtvis ha — det var ju också lämpligt och juste, att Clothilde och den

tioåriga Corinne skulle få visa all sin gratie och charme, men grefven hade på de senare åren haft annat att tänka på än tableaux vivants och spectacles, och han kände sig nu helt confus.

Då kom, som sagdt, Gösta Peijron vid strålände lynne och i splitter ny costume efter sista fransyska modellen.

Han kom, sade han, för att tacka så hjärtinnerligt för invitationen till diner den 10:de. Eljes hade han tänkt att bjuda grannarna till sig på Yxeberga den dagen och hade fördenskull försett sig med en hop gäss. Nu låge dessa utan användning, redan slaktade. Han torde väl ej fråga, om han finge förära sin nådiga Tante de stackars djuren, som för öfrigt voro både unga och feta, det kunde han assurera. Den goda grefvinnan lät ej duperas af sin émotion, men hon kände det, som om en sten fallit från hennes hjärta, och hon tackade Gösta med stor hjärtlighet.

Så hade han hört, att där skulle bli tableaux vivants och nämnde så där à propos, att kungen för närvarande hade en stor faiblesse för »Thetis och Péléé». Den hade man amuserat sig med hela sommaren på Ekolsund och den torde komma att uppföras på opéran till julen. Gösta hade hos sin vän Fleming sett en del teckningar och tableaux öfver situationer ur sagda skådespel och de voro synnerligen gracieusa.

Då glömde grefven i en hast bort sin tillfälliga aversion för den beskedlige Gösta och utnämnde honom på stället till maitre de cérémonie med makt och myndighet att arrangera tableauxerna, hvilka och hur han ville.

Så kom det sig, att Gösta Peijron befann sig på Fjällsäter, när de kungliga karosserna körde upp på slottsgården, och han lagade så, att han som genom en coup de hasard kom att stå bredvid Clothilde, ett stycke ifrån de öfriga. Gustaf, som hade snabb attention för allt vackert, observerade genast de två, och vändande sig till sitt värdfolk, sade han med ett småleende: »Ah, mes amis, hvilken charmante dotter! Och hennes fiancé ger henne knappast efter i beauté! Mon Dieu, en alltför agréable tableau!»

Fru grefvinnan rodnade och Clothilde, likaledes djupt rodnande, mötte en sekund Majestätets blick och sjönk sedan ner i en gracieuse och ödmjuk révérence. Kungen vände sig till grefven och sade med demi-voix: »Pardon, det var peut-etre en secret? Eh bien, je n'ai rien vu.»

»Oncle Görän» hade intet hört eller sett af detta. Han hälsade på Clothilde med en kyss på hvardera kinden.

»Ah, lilla cousine,» smålog han förnöjd och nöp henne i den runda hakan, »lilla cousine blir sötare och aimablare för hvar dag och min adoration och amour växa i samma proportion som sanct Jone kurbits.»

Men kungen slog honom på axeln och sade hälften raillerande, hälften allvar- samt:

»Så, så, mon cher; inte vara så imper- tinent och courtois. Inga krokar i and- ras fiskvatten! Lika barn leka bäst!»

Grefve Görän såg både stupéfait och för- argad ut, men que faire?! — Inte ville han risquera kungens faveur för sin amour till lilla Clothilde. Och när kungen en gång fått i sitt hufvud något, brukade han ej vilja släppa det så lätt. Nu tycktes han fått i sitt hufvud att mariera den vackra Clothilde med någon annan än den gamle rik- greve Liewen.

*

Det hade varit en splendid diner, med en oändlig massa rätter, men som pièce de résistance naturligen gås. Gåsen hade varit délicieuse, högst délicat, kungen hade sagt en särskild compliment till värdinnan efter den rätten, men det var ej »oncle Görän», som fick en tacksam blick från grefvinnan den gången.

På aftonen förevisades tableaux vivants, très jolis! De agerande, som voro utom Clothilde och den lilla elfvan Corinne äfven Gösta Peijron och grannarna, unga Spar- rarna på Holma och Meyerfeldtarna från Stockholm, hvilka voro hos Sparrens på be- sök, fingo mottaga lifliga applaudissemen- ter och bifallsrop.

Sist förevisades en apotheos till för- härligande af Gustaf III. Gösta Peijron föreställde här konungen, superb- masquerad. Clothilde som »la gloire» fäste med den ena handen en lagerkrans på kungens hufvud, under det hon sträckte den andra inbjudande emot honom. De vackra frök- narna Meyerfeldt och Sparre, costumerade till Europas olika länder, voro grupperade rundt omkring de två i ödmjuka eller ado- rerande attituder. I bakgrunden tronade lilla Corinne som »Svea» på ett rosafärgadt tyllmoln, och med sin lilla mjuka, klara röst läste hon upp följande dédication, för- fattad af Gösta.

»Nuit et jour c'est mon droit
Comme c'est aussi ma grande joie
Prier à Dieu pour mon Roi!
Oh, mon Dieu, je te prie
Éloigne de lui
Tous chagrins et tous soucis!»

Kungen var rörd ända till tårar.

»Le roi et la gloire! Oui, oui, mes en- fans!» ropade han.

Lilla Corinne fick repetera sin lilla vers än en gång. Sedan skyndade Gustaf in på den tillfälliga scenen, fattade den imagi- nerade »kungen» och »äran» en i hvardera handen och ledde dem fram mot audito- rium.

»Gösta Peijron och Clothilde von Liewen, det är symbolerna för Gustaf och gloiren!

Tillhören hvarandra, lefven sälle och må er lycka och er förening durer, durer!» Han tryckte en kyss på »la gloires» hvita panna och lade Clothildes hand i Göstas.

Man höll naturligtvis god mine! Intet annat var att göra. Oncle Görän, som ville sauvera sin retrait, var den, som först hann fram med gratulationer och félicitationer.

*

När lilla Clothilde nästa gång promene- rade arm i arm med sin fiancé i parken, var det vid fullt dagsljus och ej under söta fars och söta mors middagshvila.

Mon Dieu, hvad allt gått lyckligt! Och kungen, hur god, hur aimable, hur interès- sant han var!

»Men, Gösta, säg nu,» sade Clothilde, »hur kunde Gösta få fatt på skepparen och gäs- sen, ty det är ändå deras mérite, allt detta! Hade inte Gösta skickat gässen till söta mor, hade söta far inte bedt Gösta arran- gera tableauxerna och då hade kungen ej kunnat interposera så convenabelt.»

»Oh,» skrattade Gösta, »allt gick fullt juste. Jag behöfde ingen intrigue till det. Det hade ju varit dimma dag och natt, så för skepparen var jag nog säker. Det enda jag hade att göra var att rida till Stock- holm och förse mig med en hop gäss. Oncle Göräns komma nog i sinom tid, à temps för att smörja kräset med i julehel- gen!»

Erkändt bästa och billigaste Kaffe, The & Cacao

erhålles i Holländska Kafferosteriets butik
Allm. 6567. Stureplan 6. Riks 4158

»HELA STOCKHOLM» GENOM IDUNS KAMERA.

FOTOGRAFIER FÖR IDUN AF A. BLOMBERG.

II.

EN BAKGRUND af grönskande lagerträd och en hotellport kan ju vara karaktäriserande nog för den med vetenskapens och ärans lager prydd polarfararen, mannen, som segrande kämpat med de arktiska havens härskaror af is och följd af en världs beundran, kringseglat Asien. Men till professorn frih. A. E. Nordenskiölds bild

hade naturligtvis en äkta stockholmsk vinterdag med gnistrande snö på marken och den af isflak betäckta strömmen varit en lämpligare fond. Huru som helst! Där den frejdade vetenskapsmannen kommer gatan fram, försänkt i djupa tankar, som om han ännu befunne sig på Vegas däck, med polarvärldens tystnad omkring sig, är han lifligt uppmärksam af de mötande. Ty ej många storstäder kunna i hvardagslag uppvisa en mera celeber personlighet på sina gator.

Utanför ingången till Kungl. teaterns scen kommer nu konstnärsparet *Johannes och Sigrid Elmblad*. Den förre är vår operas artistiske förste regis-

sör och därjämte en af våra främsta operasångare, utrustad med en dramatisk karaktäriseringsförmåga, som hör till de ovanligare på vår kungliga lyriska scen. Saftig humor, gemytsdjup och värme äro de förnämsta dragen i hans andliga läggning. I fru Sigrid Elmblads person möter oss skaldinnan, hvars nobla diktkonst Iduns publik lärt känna i en serie förträffliga poem, signerade med märket Toivo. Men äfven de främmande lyrornas strängar bevara sin ursprungliga välklang under greppet af hennes mjuka hand, därom vittna hennes tolkningar af engelska

och tyska skalders. Äfven med den musikaliska textöfversättningens svåra konst är fru E. väl förtrogen, och hon har nu senast till svenskan öfverflyttat libretton till Richard Wagners tondrama »Rheingold», som för närvarande instuderas å Kungl. teatern.

I människovimlet, hvars tusentals genomsnittstyper man likgiltigt glider förbi, kan vandraren plötsligt möta ett kärt ansikte, inför hvilket hans eget lyser upp och hans mulna tankar skingras som dimmor för en frisk bris. Författarinnan fru *Anna Wahlenberg* är en sådan där solskensmänniska i hvardagslifvet, en kär vän, hvilken kommer emot dig, trumpne och tråkige individ, med en skalkaktig glimt i ögonvrån och talar om för dig, hur hjärtinnerligt kortsynt världen är — hon menar hur kortsynt *du* är, men det är hon alldeles för spirituell för att säga dig så där oförmedlat — samt ger dig till lifs

FRU ANNA WAHLENBERG.

en frisk liten historia om människornas förtjänster och svagheter, åt hvilken du ler hjärtligt, i det du börjar tycka, att lifvet ändå inte är idel tråkighet, trots alla skavanker. Du märker kanske inte, att du själf var historiens föremål, och däri har du åter ett kriterium på hennes varma sympati för dig. Hennes vänskap manar henne att korrigera dig, utan att du vet af det.

De två unga männen, hvilka skynda gatan fram, tillhöra den sällsynta art af människor, som kallas kvicka. Om du tror, att de inte ge akt på din ringa person, så bedrar du dig grymt. De vända ut och in på dig in effigie, när du minst anar det, göra en vits om dina snedgångna skor och en illustrerad kvickhet om dig själf, din familj och din svärmor — allt för det ringa priset af 10 öre i veckan, hvilket måste betraktas som särdeles gynnsamma afbetalningsvillkor för så mycken spiritualitet. Mannen till vänster å bilden, han med de flygande rockskörten och den lilla väskan, är *Hugo Vallentin*, redaktören af *Söndags-Nisse*, en energisk, kvick och iderik människa, alldeles som en skämttidningsredaktör måste vara för att numret skall komma ut i rätt tid om torsdagsförmiddagarna. Han är åter ett bevis på den mänskliga oförnöjsamheten i vår värld. Ty ehuru han själf som sagdt har rik tillgång på idéer, håller han icke för rof att midt på öppen storstadsgata slunga sina vänner i ansiktet denna hemska replik: »Individ, har du någon idé?», hvilket individen naturligtvis inte har, hvilket i sin ordning framkallar redaktörens medömkan eller skadeglädje och ger honom en ny idé till nästa nummer. — Den sportklädde gestalten med det sköna ansiktet har i dopet undfått namnet Hasse Zetterström, alias Hasse Z. i *Figaro*, alias Bill i *Söndags-Nisse*. Han är mer försynt än sin vän och kollega, när han visar sig bland det »Stockholm som går», men vid skrifbordet och med pennan i hand är han ej fullt så snäll som hans välsoignerade yttre anger.

Skådespelaren *Fredrik Hedlund* vid Dramatiska teatern tillhör däremot de godmodiga människornas kast. Han är en af dessa *toujours* aktörstyper, som spela glada bonvivantroller i hur många pjesser som helst och som genom sitt muntra humör och sina talrika sällskapstalanger kunna konsten att i umgängeslifvet hålla glädjen vid makt.

Gustaf Bergström behöfver väl näppeligen någon presentation. Honom känner ju hela Sverige. Den tyska »farsen» har honom till stor del att tacka för sin långa lifslängd på våra scener. Han ser butter ut som en gammal kamrer i uppboordsverket. Men dess bättre verkar hans komik, när han börjar »breda för» sina historier eller poussera fram sina repliker i rampljuset. *Gustaf Bergström* representerar en snart förgången generation af svenska skådespelare, och bästa beviset på den generationens stabilitet in i det sista år, att man ännu ser honom på scenen med nöje.

*

Vi inbjuda hufvudstadens samtliga intresserade amatörfotografer att stå oss bi med bilder från våra gator af dess mera kända typer och personer och utbetala tacksamt för hvarje användbar bild skäligt arvode enligt vår vanliga beräkning.

PROFESSORN FRIH. NORDENSKIÖLD
UTANFÖR »RYDBERGS».

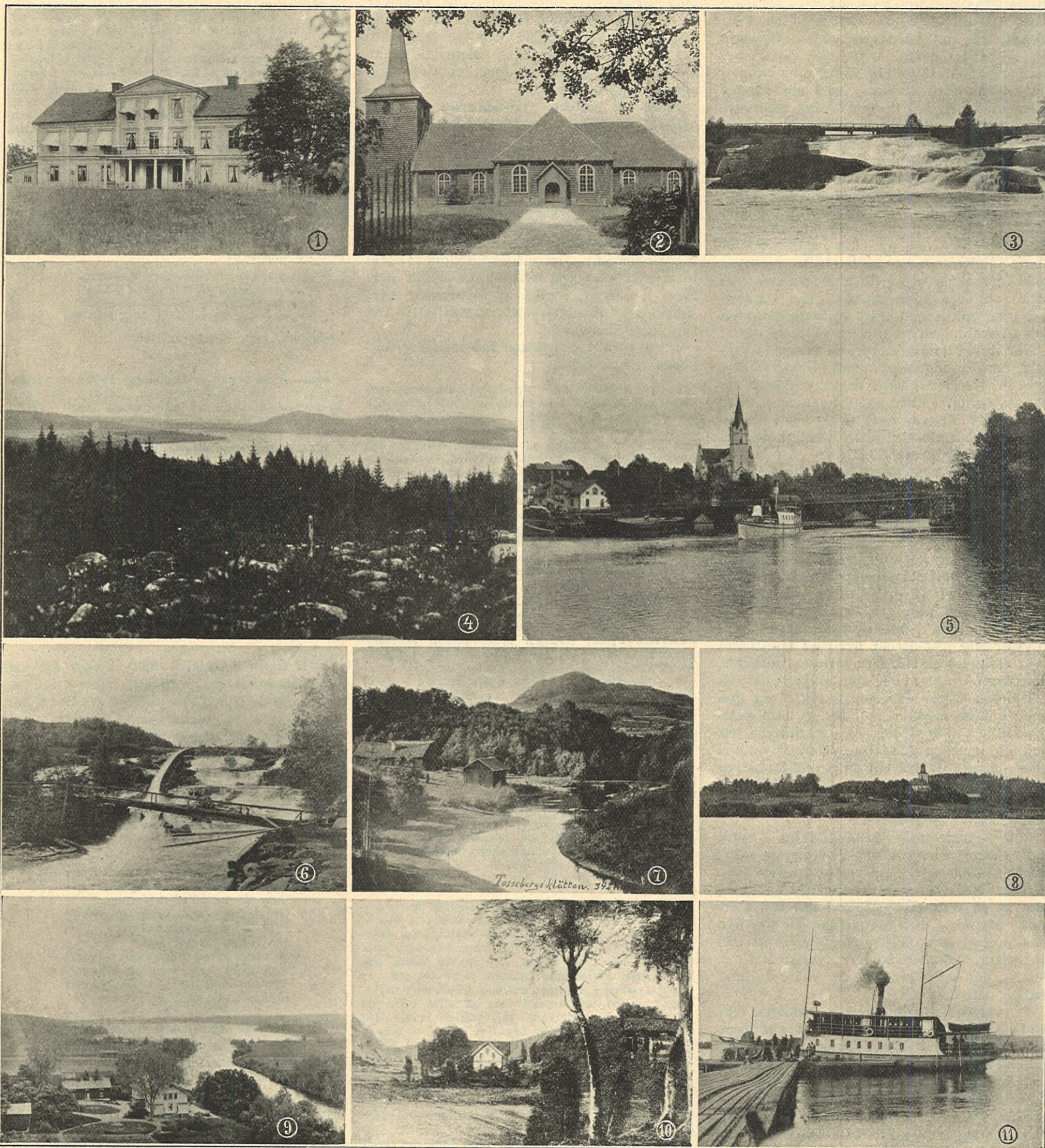
RED. HUGO VALLENTIN OCH »HASSE Z.»

HERR FR. HEDLUND.

HERR GUSTAF
BERGSTRÖM.

HERR OCH FRU ELMBLAD.

FRÅN »GÖSTA BERLINGS LAND». FOTOGRAFIER FÖR IDUN AF AXEL AURELIUS. 1. »DET STOLTA EKEBY» = ROTTNEROS HERRGÅRD. 2. »BJÖRNIDETS KYRKA» = FRYKSÄNDE NU NEDRIFNA KYRKA. 3. »HÖGAFORS VATTENFALL» = SKARPEFALLET. 4. »BJÖRKSJÖN» = SJÖN ROTTEN I GRÅSMARK. 5. »BRO» MED OMNEJD = SUNNE KYRKA MED GAMLA SUNDSTRÖM. 6. »EKEBY VATTENFALL» = ROTTNEFALLET. 7. GURLITTA KLÄTT SEDD FRÅN »ÄLGSÅTER» = TOSSEBERGSKLÄTTEN FRÅN STÖPAFORS. 8. »SVARTSJÖ» = ÖSTRA EMTERVIKS KYRKA MED OMNEJD. 9. »LÖFVENS LÅNGA SJÖ» = SJÖN FRYKEN. TILL HÖGER SYNES LAGÖN = MALÖN. 10. »LILLIEKRONAS HEM» = MÅRBACKA I ÖSTRA EMTERVIK, SELMA LAGERLÖFS F. D. HEM. 11. »ÅNGAREN GÖSTA BERLING», SOM NU TRAFIKERAR SJÖN FRYKEN (»LÖFVENS LÅNGA SJÖ»).

NÄR GÖSTA BERLING BLEF PRISKRÖNT. ETT TIOÅRSMINNE. FÖR IDUN AF BIRGER SCHÖLDSTRÖM.

HVAD TIDEN FLYGER!
 Det är tio år sedan, men ändå tycker jag som om det vore i går afton, när jag — en af de tre prisdomarena i Iduns litterära pristäflan anno 1890 — satte mig

ned i soffhörnet för att genomläsa det manuskript, hvarpå i just ej alldeles hofkalligrafisk piktyr lästes: Ur Gösta Berlings saga. Då man i ett par veckors tid läst, läst och kritiserat ett par hundra

möjliga och omöjliga stilprof i novell- eller skissform, är det med en viss resignationens suck man tager i med ånyo ett manuskript. Men det som nu kom i ordningen fängslade redan vid de tre fyra för-

sta raderna min uppmärksamhet, den stegrades till allt lifligare intresse, från soffhörnet, där det började skymma, flyttade jag mig till fönstret, och i den ljusa högsommarnatten läste jag för första gången om Göstas färd i slädan med sin vackra egensinniga flicka, färden i kapp med vargarne, om sagoberätterskam med det hvita håret, om kavaljererne, som skojade fram i rangliga karrioler, om den elake Sintram och Ulrikas stackars gamla klaver och den svarte i gungstolen, om ökenstigar, träskstigar, fjällstigar, och just när utanför mitt öppnade fönster fåglarne började sitt morgonkvitter och den nyfödda dagen i rosen-glans blickade fram mellan Lill' Jansskogens furutoppar, drog för min inre syn »den bleke vännen» kapuschongen ned i ansiktet, gled sakta ned från kyrkogårdsmuren och försvann mellan fältens sädeskylar...

När de växlande intrycken under läsningen hunnit stadga sig, var min första tanke: Hvem skrifver i våra dagar sådant? Är det en gammal eller en ung, en man eller en kvinna? Ett var visst — att här i hvarje rad uppenbarade sig detta hemlighetsfulla något, som är poesien själf.

Iduns redaktionssekreterare, hvilken på förhand som hastigast genomögnat manuskriptet, hade därå skrifvit: »En underlig berättelse, ej utan originalitet och poesi»; med ett kraftigt och halft förargadt streck med rödpennan korsade jag öfver dessa ord och skref i stället: »En mycket underlig historia, full af originalitet och poesi!» Det var hela min prisdomarekritik. Men som ett slags postskriptum tillade jag: »Lyster mig just att se, hvem af familjerna [här nämndes en tre, fyra värmlandssläkter, däribland Lagerlöf] som skrifvit detta!»

Fjorton dagar därefter besökte jag den ene af mina meddomare, ute på hans sommarställe i skärgården, för att rådgöra om den Idunensiska pristäfeln. Genast voro vi ense om att de tre till täflan insända kapitlen ur Gösta Berlings saga utan all gensägelse stode främst och förtjänade första priset.

»Ja» — sade min väns snälla fru — »det måtte vara en besynnerlig historia, den där! Tänk, Janne har hela natten varit uppe och läst den; vid midnatt flyttade han lampan ut på verandan och satt där och fortsatte att läsa; men ett par gånger såg han bakom sig, och då jag frågade, hvad han såg efter, vet ni hvad han svarade! Jo... hm... jag ser efter, om f-n sitter i gungstolen, sa' han.»

Den tredje prisdomaren var kanske icke alldeles så fort färdig med sin dom. Han mumlade litet om »påverkan af Höffmann eller Love Almqvist»; det senare kunde vi båda öfriga möjligtvis medgifva, men absolut icke det förra — och jag undrar än i denna dag, om förf:n till »Gösta Berlings saga» någonsin tagit kännedom om förf:n till »Kater Murr» eller »Serapionsbröderna». Men äfven vännen Georg kom, efter förnyad genomläsning, snart till samma åsikt som vi båda andra. Då vi på hösten sammanträffade hos Iduns redaktör till afgörande domslut, fanns det blott en mening: det vore ej värdt att nämna ens ett ord om allt det öfriga pristäflande, då frågan gällde de gamla värmlandiska historierna. Och då bröts namnsedel, och vi läste för första gången namnet Selma Lagerlöf.

Som det då — enligt Anreps släktbok — funnos två Selmor Lagerlöf att välja på, voro vi att börja med litet oviss; men snart blef det bekant, att den svenska författar-

inna, hvilken nu har världsrykte, 1890 var en anspråkslös liten lärarinna i en landsortsstad, och så anspråkslös till och med, att hon själf ej till Iduns pristäfeln sändt in sin skrift, utan att detta skett genom hennes yngre syster.

Fram på vintern utkommo de tre prisbelönte kapitlen från trycket, och

»the rest is no silence».

*

Det var vid denna tid i november månad 1890 Selma Lagerlöfs namnsedel bröts; det är således ett 10-års jubileum Idun i dessa dagar har att fira till sin första pris-tagarinns ära. Det må ske genom meddelandet af en följd bilder från Gösta Berlings hembygd, hvilka af fotografen Axel Aurelius i Gräsmark benäget ställts till vår tidnings förfogande.

I ett rörligt panorama må landskapsbilderna draga förbi.

1. »Det stolta Ekeby», majorskans residens, med »dans och lustighet i kammare och sal och kavaljersflygel full af kavaljerer». Ställets verkliga namn är Rottneros bruk i Sunne socken af Frykdals härad. Det ligger i en urgammal odalbygd och var prästbo till 1435, då en Peter Germundson tillbytte sig egendomen. Den kom sedan i Lämsläktens ägo, och flere af denna historiskt ryktbara släkts herrar och män skrefvo sig: till Rottna. Bruket äges för närvarande af brukspatron Edvard Montgomery. Från manbyggnaden kan man skåda ej mindre än fyra de härligaste äkta värmlandiska vyer. Åt norr ser man Sunne kyrka (»Bro» i Selma Lagerlöfs skildring) i midten af den bördiga, rika dalen; på den motstående östra stranden skymtar Östra Emterviks (»Svartsjö») kyrka fram mellan lumiga trän; söderut ligger den vackra Fryken (»Löfvens långa sjö») som en jättespegel och därinvid Västra Emterviks kyrka; slutligen synes mellan skogstopparne västerut det ståtliga Rottenfallet (»Ekebyfallet») — således ett helt Gösta Berlings-landskap.

2. »Björnidets kyrka», där Gösta Berling höll sin predikan »då himmelen låtit inspirationens eldtunga flamma öfver honom och människorna hade gifvit honom sin kärlek». Fryksände (så är rätta namnet) gamla kyrka är emellertid nu nedriven.

3. »Högafors vattenfall». Namnet är: Skarpeds vattenfall, och det är egentligen öfra afsatsen af det stora Rottnefallet, ungefär en åttondels mil längre upp i strömmen.

4. »Bro med omnäjd» visar Sunne kyrka med Sundsbron — en näjd, der ej blott gestalterna i Gösta Berlings saga spela in, utan ock för minnet sväfvat en i Sveriges andliga odlings häfder oförgänglig, hög, ädel skepnad — Anders Fryxell.

5. »Björksjön» är sjön Rotten i Gräsmarks socken.

6. »Ekeby vattenfall» visar verklighetens Rottnefall, dit den unga grevinnan Dohna i stormnatten gick »en osäker, gungande, slipprig väg, deras väg, som vilja hela slagna sår, deras väg, som vilja upprätta, den lätta fotens, det snabba ögats och det modiga, kärleksfulla hjärtats väg»; det fall, dit böljorna »rusiga af vårens nyvunna frihet, men starka, eniga, kommo och lossade sten på sten, tufva på tufva från den sviktande vågbrytaren» under den värflod, som tog Ekebys ära och glans — scenen för en af de praktfullaste skildringar, ej blott Selma Lagerlöfs arbete, utan världs litteraturen har! Bredvid detta fall låg en gång smedjan, där kavaljererna — »de vägfarande männen, de glada männen, ridarne af hundra äfventyr» — firade julnatten, då ur tiokannskitteln af blank koppar bryläns blå flammor slog upp mot takets mörker, och där kontraktet med blod ur Gösta Berlings hllfinger skrefs med den elake Sintrams herre och mästare*.

7. Sannsagans »Gurlitta klätt» — den store björnens hem, tillhållet för den väldige skogens kung, som kavaljererne jagade, ehuru väl en och annan gick med på jakten »för matsäckens skull» — höjer sig här i förgrunden som verklighetens Tossebergs klätt, sedd från Stöpafors (Gösta Berlings »Älsäter»).

8. »Svartsjö» — omnämden kring Östra Emterviks kyrka, på hvars kyrkogård den elake Sintrams stoft hvilat sedan länge, »men ingen tror, att hans själ kallats till Gud, såsom det står på grafstenen».

9. »Löfven» — så hette sjön i sagan — och »den är lång och smal och den sträcker sig från de stora ödsliga skogarne i norra Värmland ända ned till Vänerens lågland i det södra; den har hvit sand

* Smedjan är nu sedan flere år tillbaka nedriven. För eftervärlden är dess yttre dock bevaradt i Franz v. Scheeles »Värmland i teckningar», å plansch 11.

att sträcka ut sig på vidder och holmar att afspegla, näck och sjöå hafva fritt spelrum där, och äfventyrens vilda jakt; Gösta Berlings saga brusar fram rundt om Löfvens långa sjö» — i verkligheten Fryken. Till höger å illustrationen ses Lagön (»Malön»).

10. »Vackrare ställe fanns ej. Gräsplanen framför huset låg i en sakta sluttning och var täckt med fint ljusgrönt gräs. — — De sex rönmarne, som bevakade gårdsplanen, voro höga som bokar och vida som ekar. — — Öfver de unga klöfvervallarne, öfver råg- och kornfält och öfver den nyuppkomna hafrebrodde låg den allra lättaste dimma, ett det tunnaste skönhetsflor. — — Där låg trädgården så förunderligt fager, och äppelträden blomnade» — hvem igenkänner ej »Lillicronas hem», det kanske fagreste kapitlet i hela Gösta Berlings saga, ej underligt ty det är en på minnets trogna plåt tagen bild af Mårbacka, Selma Lagerlöfs eget födelse- och barndomshem.

»Ingensteds er Roserne så röde,
og ingensteds er Tornene så små,
og ingensteds er Dunene så bløde
som de vor Barndoms Uskyld hvilte på —»

säger den gamle danske skalden.

*

Man må ha vunnit en drabning, startat en världs-upptäckt, gjort Nordostpassagen, skrifvit ett epos, hvars tankar klinga till all världens hörn — först när man får se sitt namn på en ångbåt, kan man anse sig berömd, har Erik Bögh en gång skrifvit.

Den berömmelsen återstår nu visserligen för Selma Lagerlöf, men tills vidare må hon nöja sig med att hjälten i hennes saga uppnått äran.

Vår illustration nr 11 visar ångbåten Gösta Berling, hvilken sedan ett par somrar tillbaka plöjer »Löfvens långa sjö», som förbinder »den rika slätten och de blå bergen»

”HELA SVERIGES NYÅRSÖNSK- NINGSLISTA”.

EN GOD GAMMAL SED bjuder att vid årsskiftet önska fränder, vänner och bekanta när och fjärran *ett godt nytt år!* Det ligger obestriddigen en vacker, tanke i detta att vi åtminstone vid hvarje tidens milsten för ett ögonblick hejda hvardagslifvets och hvardagsmödans jäktande fart för att inbördes tillropa hvarandra en uppmuntrade hälsning, en hjärtevarm önskan om god framfärd på lefnadsvägen. Ty, som skalden en gång sjöng i Idun —

när vid midnatt klockan klingar
på ett solhvarfs sista kväll,
hon en ton af allvar bringar
i den fröjd, som klang så gall.
Vid det sista dofva slaget
ofrivilligt genom laget
känslan af ett högre går,
och hvad man inom sig känner
för sitt land, för hem och vänner
tolkas i ett: *Godt nytt år!*

År från år har också denna sed tagit en allt större omfattning, och postverket, som vid årsskiftet har att förmedla spridningen öfver allt vårt land af denna störtflod af millioner och åter millioner nyårskort, har därom fått bilda sig ganska hårda erfarenheter. Dock, ej ens denna metod — nyårsönskingar pr post — har i längden visat sig fullt tillfredsställande. Hur besvärlig och betungande blef ej denna med hvarje år växande nyårskorrespondens, och hur lätt var det ändå icke, trots allt, att vid kortens kringvändande glömma någon! Och så tog man då till sist sin tillflykt till tidningarnas annonsafdelning.

Detta var onekligen en tidsenlig, en praktisk reform! Med en enda rad i tidningspalten når man nu samma resultat som med hundratals kringända kort, och då hvarje släkting, vän eller bekant får »taga åt sig» efter behag, riskerar man aldrig, att någon blir glömd. Från hufvudstaden har också denna plägsed spridit sig allt vidare öfver landet, och vid hvarje årsskifte ser man nu,

Angenämaste och friskaste vällukt!

Pröfva först, döm sedan!
S:t Eriks Tekn. Fabrik, Stockholm.

Prima svenskt fabrikat
är S:t Eriks

Eau de Cologne N:o 1900 (triple).

såväl i Stockholmstidningarna som i många af våra större landsortstidningar, hela sidor fyllda med dylika nyårsönskningslistor.

Alla dessa ha dock ett gemensamt fel: det att träffa en allt för begränsad publik. De olika tidningarna kunna ha aldrig så god spridning hvar på sin ort — till fränder och vänner i alla andra delar af landet nå ej dessa nyårshälsningar! Gång på gång har därför till oss från skilda håll framställts den önskan, att *Idun med sin enastående stora och jämna spridning i familjekretsarne öfver hela vårt land* skulle vid årsskiftet anordna en dylik nyårsönskningslista, genom hvilken en och hvar för en måttlig afgift kunde träffa ej allenast umgänget på sin egen ort, utan äfven mera aflägsset boende vänner och bekanta. Vi ha ej längre velat motsätta oss dessa framställningar, som synts oss hafva så talande skäl, utan nu beslutit att till det närmast stundande årsskiftet försöksvis anordna en dylik

Hela Sveriges nyårsönskningslista

som är afsedd att införas i *Iduns sista nummer för året* och alltså just i behaglig tid komma adressaterna tillhanda. På samma gång hafva vi satt afgiften för rättigheten att få sitt, eller sin familjs, namn och bostadsort införda i denna lista så lågt som till endast 1 krona, på det att anslutningen skall kunna blifva så allmän som möjligt och därigenom den tilltalande tanken af *ett hela landet omfattande utbyte af nyårshälsningar* på bästa vis realiserad.

Med det allmänna deltagande, vi tro oss ha skäl förvänta för denna vår nyårsönskningslista, är det emellertid klart, att ordnandet och uppsättandet af det stora materialet komma att kräfva ganska rundlig både tid och möda, hvarför *det är nödvändigt, att anmälningarna insändas ju förr dess hellre, men* senast före den 10 nästkommande december.

Kära läsare och läsarinna! Uppskjut därför ej saken, med risk att sedan kanske förgäta den, tills det är för sent, utan insänd så godt först som sist eder anmälan, och bifoga samtidigt beloppet (1 krona) i spar- eller frimärken. Detta sker lämpligast i bref af t. ex. följande form:

Expeditionen af tidningen Idun.

Stockholm.

Anhålls att i Iduns nyårsönskningslista införas följande:

(Namn och bostadsort.)

Afgiften bifogas med 1 krona i spar- (fri-)märken.

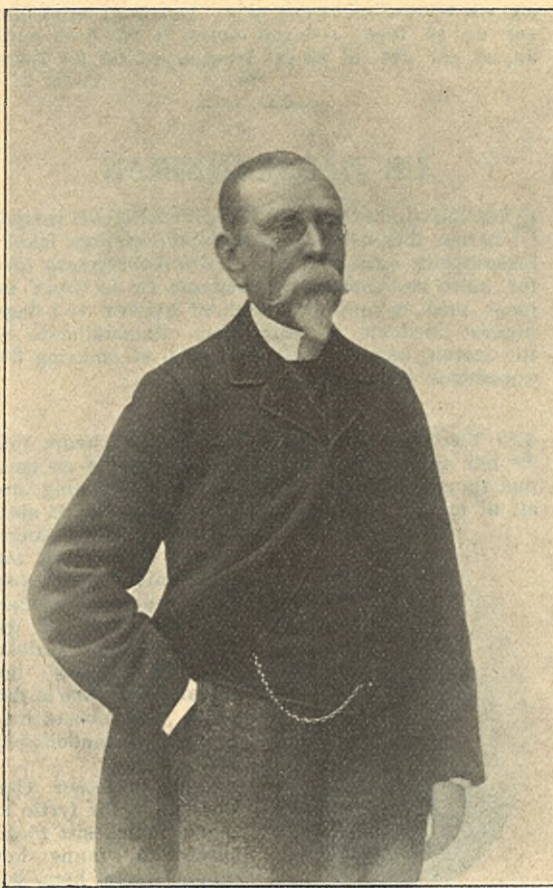
Hur intressant skall det icke sedan bli, när Ni vid årsskiftet öppnar eder *Idun* och finner edert namn bland alla edra vänners — allt ifrån Ystad intill Haparanda — i *»Hela Sveriges nyårsönskningslista»!*

Stockholm i nov. 1900.

REDAKTIONEN AF IDUN.

EN NESTOR BLAND KÄSÖRER.

HVAD ÄR EN KÄSÖR? En litteraturens köksmästare, kunde svaret blifva, efter som han måste kunna konsten att koka soppa på en spik, hoc est att af en fras eller ett par om någonting, som inte är någonting, fylla

Leverin foto.

CLAES LUNDIN.

en tidningsspalt med glimtar af humor och satir, så att publiken, som läser det, får sig ett godt skratt och säger, att »det är en tusan till karl att skriva trefligt».

Men han får inte tröttna att vara rolig, underhållande. Hans kvickhetsfyverkeri måste spraka och gnistra lika ymnigt hvarje vecka, eljes mister han sin reputation som den treflige, den spirituelle, och hans »älskvärda läsare» — ty en kåsörs läsare kallas, märkvärdigt nog, alltid älskvärda — se sig om efter andra gudar att hylla.

Det är ingen liten ansträngning att vara kvick — utan ansträngning. Gamla Karl Adam Lindström i världen — Nya Dagligt Allehandas redaktör — yttrade en gång till Frans Hodell:

»Jag ger hällre ut en politisk tidning sex gånger i veckan än en skämttidning en gång i veckan.»

Claes Lundin har förvisso aldrig varit redacteur-en-chef för någon kvickhetstidning, men han har varit en kvick kåsör, som nu, då han om ett par dagar — den 12 dennes — fyller 75 år, fortfarande har lättflytande bläck i den flitiga pennan och nog vivacitet i sinnet för att med glans häfda sin ställning som kåsör, kritiker och skönlitterär skriftställare inom svensk journalistik och litteratur.

Hvem af våra unga kåsörer kommer att göra honom det efter?

Det var när C. L. 1868 började skriva veckokrönikeserien »Omnibus» i *Ny Illustrerad Tidning*, som han blef publikens favorit som kåsör. En väl skriven novell kunde näppeligen vara mera underhållande än dessa kåserande uppsatser om veckans händelser, formade med humoristens penna och till hvilka man ej haft några motstycken, sedan Orvar Odds Kaleidoskop prydde Aftonbladets spalter.

Hvad allt har C. L. icke skrivit sedan den tiden! För att icke tala om perioden 1858—1866, då han, bosatt i Paris, var korrespondent för flere af våra förnämsta svenska tidningar.

Kåserier, bref, reseskildringar, konstuppsat-

ser, noveller, kulturskildringar från gamla Stockholm — för allt har hans habila penna räckt till.

»Hvilken kolossal skriftställareverksamhet!» säger med fog bibliotekarien Harald Wieselgren i en biografi öfver sin vän C. L. »Alltid rask i vändningarna, som en referent bör vara, alltid »hemma», som en kritiker bör vara, alltid lättläst, som en berättare bör vara, alltid trogen sina åsikter, som en politiker bör vara, alltid god, som en människa bör vara, har han aldrig haft tid att åldras, ty han har arbetat utan återvändo och ändå aldrig synts eller känts tung.»

Nu har han lefvat tre fjärdedelar af ett sekel, och det är därför antagligt, att han på födelsedagen lägger pennan åsido för några timmar, medan han från när och fjärran motager sina vänners hjärtliga hyllning.

Men så kommer »dagen efter», hvilket för en man med Claes Lundins verksamhetsifver vill säga detsamma som förnyad trägen id vid skrifbordet.

Den ålderdom, som drager sig tillbaka i vegeoterandets ro, ligger utom hans erfarenhetsfär. Hans hvila på gamla dagar heter arbete.

PÅ »STUDENTSPEX».

NÄR »MÄRTEN-GÅS» nalkas, börjar också »spex»-säsongen i »den eviga ungdomens stad». Har man något kvickhufvud inom nationen, går saken som en dans, annars får man taga »skäp mat». »De bräder, som föreställa världen», är det inte så kinkigt med: några kulisser, ett bord, några stolar — se där allt; illusionen kan ju ändå vara god.

Vi befinna oss i dag på S-nation, där man för aftonen bjudes på ett lockande program: »Åkta man för en dag» samt »Kärlek och kofva». Glammet tytnar vid småborden och »ridån» går upp. Studentrum. Kandidat Wilhelm klagar sin nöd för sitt »städ» (= städerska). När han var pank för ett par år sedan, skref han till sin rike, podager-behäftade onkel och bjöd honom på sitt bröllop. Podagern hindrade onkeln från att komma, men han skickade i stället en kontant bröllopsgåfva, som kandidaten räknat ut. Penningknipan fortfar: onkeln får då bud om en sons lyckliga födelse. Åter ett »rek». Men just när Wilhelm funderar på den storartade effekten af ett par trillingar, får han veta, att gubben, trots sin podager, ämnar komma på besök. Hvarifrån nu taga hustru och barn? »Städet» befinnes villigt, och som den 4-åriga afkomlingen får värdinnans 7-åriga Lulle agera.

Gubben kommer. Men nu uppenbarar sig Kalle Andersson, »städets» fästman. Stor uppståndelse, men Wilhelm förklarar frankt det hela som ett litet skämt: hans riktiga hustru, en född grefvinna Snålvik, var för fin att visa sig. Hon måste dock fram till sist och befinnes vara onkels, patron Malmbergs i 10 år begråtna maka. De svimma först, men falla sedan i hvarandras armar, och kandidat Wilhelm finner nu på, att allt var tillståndt af honom i den ädelmodiga afsikten att förena »gubben» och »gumman», för hvilket han nu rikligen belönas. Ridå och dånande applåder.

Så kommer aftonens clou: »Kärlek och kofva», spansk familjetragedi på ytterst fria vers med sång, supning, lönmördare, förlofning och andra ohyggligheter, i tre korta, men innehållsrika akter. Admiranda, den snåle don Pedros sköna dotter, sjunger om sin hopplösa kärlek till don Alfonso, som

»ÅKTA MAN FÖR EN DAG».

Gulmedalj Stockholm 1897 för utmärkt brödsorter samt för framstående industriell verksamhet. Begär priskurant. **Delikatess-Spisknäckebröd** i många olika sorter. **SPIS- och KNÄCKEBRÖD** i många olika sorter. **C. W. SCHUMACHER** Kongl. Hofleverantör. — 17 Norrlandsgatan 17 — Stockholm.

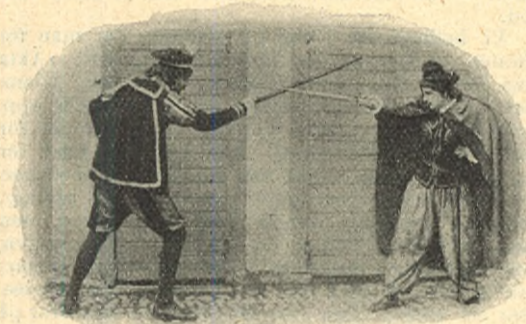
»KÄRLEK OCH KOFVA.»

hvar natt håller serenad vid hennes fönster. Men gukben Pedro vill ha till måg don Pudretti, en in-piskad skurk, som lurat i don Pedro, att han har »godt om schaber». De komma nu öfverens vid glasens klang att lega lönmördaren Sancho för att lugnt och ostördt taga don Alfonso af daga, då han följande natt konserterar vid den älskades fönster.

Andra akten. Regn, åska, blix. Don Alfonso i galoscher och med guitarr i vaxduksomslag kommer till Admirandas veranda och sjunger en kärlekssång. Då Admiranda ej syns till, lägger sig don Alfonso på en soffa och insomnar tungt. Då kommer lönmördaren smygande, men räcker först helt chevalereskt fram sitt visittkort:

»Se här namn, titel och adressen, när ni det läst, ni blir nog lite »lessen».

Efter en kort strid sjunker Alfonso ned döende, i det han suckar: »nu är det bäst jag kryper ned och dör». Då bofven gått, reser sig emellertid Al-

KLINGORNA KORSAS.

fonso och — smiter. Don Pedro och Pudretti komma nu fram, beväpnade med spadar, för att begrava liket, men finna ej ett spår

Nästa akt visar oss Admiranda i en öm tète-à-tête med don Alfonso. Alfonso har af en händelse sett i en tidning, att hans faster ändligen har gått all världens väg, och jublar att

»han nu blir rik som Smitten, när han får ärfva hvarje vittan.»

DIREKTÖREN OCH PRIMADONNAN.

Don Pedro, som nu träder in, blir förskräckt vid åsynen af »liket», men får af Alfonso ett meddelande från Sevillas köpmannaförening, att denna endast i afvaktan på don Pudrettis giftermål med den rika Admiranda dröjt att försätta Pudretti i konkurs. Don Alfonso arf gör nu, att gubben Pedro genast tar honom till måg, och den afslöjade Pudretti får, sedan han och don Alfonso för syns skull korsat klingorna, nöja sig med Admirandas — piga. Ja, man skall taga lifvet gladt!

Applådsalfvorna dåna, och den sköna primadonnan måste åtskilliga gånger visa

sig vid teaterdirektörens sida. Det är ej alltid man ser en så fager söderns dotter i vår gråa nord. Ja, så går det till på ett Upsalaspex nu för tiden. C. G. B.

UR DAGSKRÖNIKAN.

STOCKHOLMS HANDTVERKSFÖRENING invigde här om dagen sin nyrestaureerade ståtliga lokal i föreningens egendom, n:r 15 Brunkebergstorg (den för äldre stockholmare välbekanta De la Croix' salong) med en ansläende fest, af hvilken vi i dagsnumret meddela en afbildning, framställande de till festen samlade till ett antal af omkring 300 uppgående deltagarne.

EN TROTJÄNARINNA. Den kvinna, hvars bild här invid synes, är visserligen endast en gammal tjänarinna men likväl är hennes lifsgärning värd att af många beaktas, synnerligen i vår tid, då själf-uppoffring och hängifvenhet äro nästan försvinnande egenskaper.

JOHANNA PALM.

I fyrtio år har nämligen Johanna Palm på det mest nitiska och kärleksfulla sätt tjänat hos samma familj och åt den ägnat sina bästa ungdoms- och medelålders krafter. När professor Carl Rossander för fyrtio år sedan ingick sitt första äktenskap, fanns hon redan i hans hem, och det är också där hon under hela denna långa tid verkat sitt goda verk. Sex barn hafva henne att varmt tacka för sin tidigaste vård och uppfostran, för dem så mycket mer dyrbar, som de ganska snart förlorade sin moder. Ingen kunde som »Nanna» vaka öfver de små, vårda dem under deras sjukdomar, trösta dem i deras bekymmer, förmana dem till det goda. — Så småningom växte barnskaran upp, den ena efter den andra flög ur hemmet, men »gamla Nanna» blef kvar, en god tomte i det gamla, kära hemmet. Efter några år börja barnbarnen infinna sig hos »morfar», och bekantskapen med »Nanna» är snart gjord. Vänskapsförbundet med den yngsta generationen blir icke mindre fast än med de äldre.

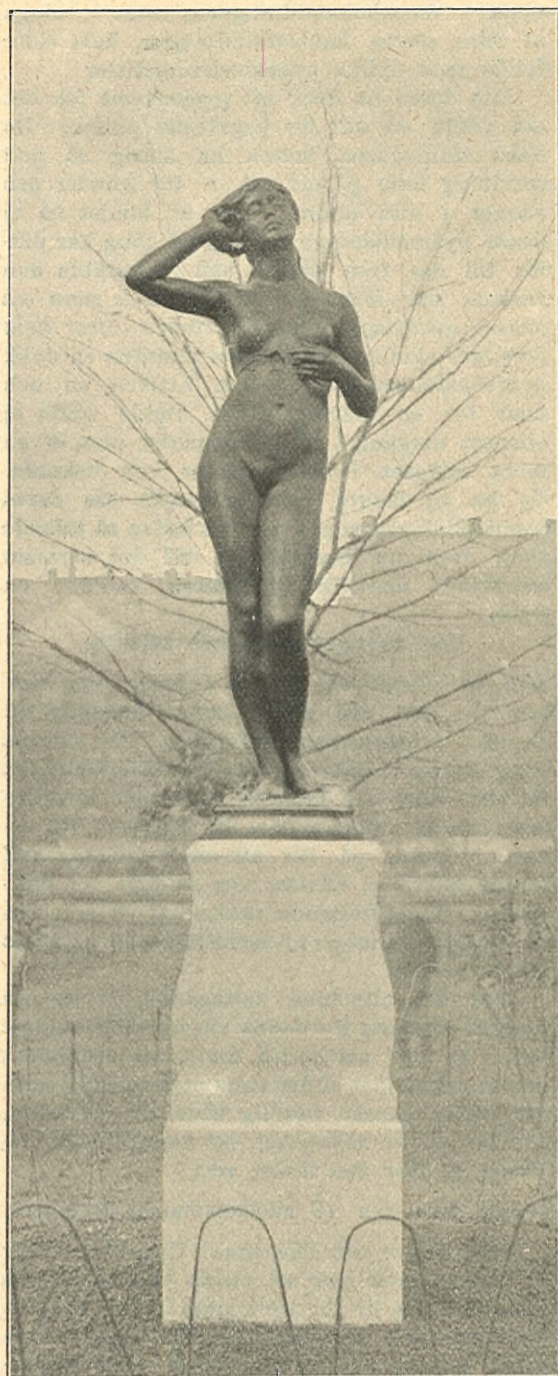
Professor R. har längesedan erbjudit »Nanna» att få hvila ifrån sitt arbete, om hon skulle föredraga detta, men hon stadnar hellre kvar, trogen på sin post. Om än icke hennes krafter längre räcka till något tyngre arbete, är det mindre hon gör af så mycket mera värde genom den kärleksfulla omsorg hon lägger i allt. Hela hennes lif har varit som en den kraftigaste predikan öfver texten: »trogen i det lilla»; och många, som nu klaga, öfver sin måhända ringa lott skulle, om de följt Johannas exempel, fått erfaras, huru rik välsignelse och mycken glädje kan följa äfven det anspråkslösaste kall, och huru kärlek och tacksamhet följa dem i spåren, som sätta in hela sin förmåga i att på bästa sätt fylla sina plikter. Heder åt henne, som det gjort, och heder åt alla, som så göra, de må ock vara iklädda en tjänarinnas ringa skepnad!

E. Å.

STOCKHOLMS NYASTE STATY, en afgjutning i brons af Per Hasselbergs subtile vackra »Snöklockan», är nu sedan några dagar rest å Adolf Fredriks torg, till prydnad för platsen och glädje för befolkningen.

Statyn är en gåfva till Stockholms stad af direktör Carl Robert Lamm, som därmed gifvit ett vackert bevis på sin lokalpatriotism och sitt mecenatskap.

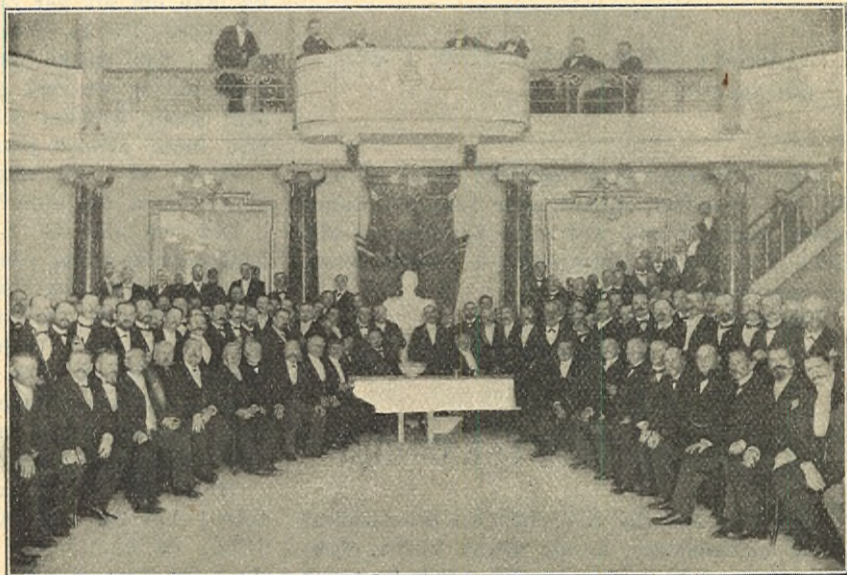
Konstverket är utfördt efter Hasselbergs från Italien hemförskrifna originalmodell och afviker i någon mån från de exemplar af verket, han sedan

STOCKHOLMS NYASTE STATY »SNÖKLOCKAN» PÅ ADOLF FREDRIKS TORG. A. BLOMBERG FOTO.

utfördt. Olikheten består hufvudsakligen i en lätt förändrad ställning af statyns vänstra ben, hvarigenom hållningens »kontroposto» något skarpare kommit att framhäfvas

Statyn uppbäres af en af arkitekten G. Wickman komponerad piedestal af granit. På piedestalens

W. Fahlstedt foto.

INVIGNINGSFESTEN PÅ HANDTVERKSFÖRENINGENS NYA FESTSAL.

framsida läses »Snöklöckan» och på dess framsida orden: »Till minne af Per Hasselberg, Rest af en vän».

*

IDUNS FOTOGRAF I PARIS K. HOFFOTOGRAF!

De svenska fotografernas konst åtnjuter sedan länge i världsstaden vid Seine ett högt anseende. Den svenskfödde fotografen Otto innehar, som bekant, en af Paris allra mondanaste ateljerer, och på de senaste åren har ännu en svensk fotograf Albin, 16 Place du Havre, förvärfvat sig rykte för sitt utmärkta och eleganta arbete. I dessa dagar har nu hr Albin rönt utmärkelsen att af konung Oscar utnämns till k. hoffotograf. Hr Albin, som äfven är Iduns specielle fotograf i Paris, tog nämligen i somras — som våra läsare nog minnas — för Iduns räkning flere ypperliga bilder af konungen med hans franska och svenska svit i parken till »konungarnes hotell» vid Avenue du Bois de Boulogne och har sedan tillställt h. m:t exemplar af dessa vackra minnesblad från hans utställningsbesök.

Hr Albin — hvars fullständiga svenska namn är Albin Kyller — är bland annat äfven liffotograf åt fröken Aino Achté, stora operans lysande finska stjärna, och hans talrika charmanta bilder af denna parisarnes utkorade gunstling ha icke minst bidragit att fästa uppmärksamhet vid hans välbelägna ateljer i en af Paris' lifigaste brännpunkter.

*

»HÖSTMARKNADEN» I HUDIKSVALL. Ja, tron nu inte, ärade läsarinor, att det rör sig om en sådan marknad som exempelvis Upsala »Disting» eller Örebro »Hindersmässa». Nej, den här »marknaden» var i själfva verket en mycket fin basar — den finaste, som någonsin förekommit i Hudiksvall, säga invånarne själfva — och anordnad af ingen mindre än vår framstående arkitekt Agi Lindegren m. fl. konstnärliga förmågor, för hopsamlade af medel till ett af hr L. projekteradt fornminnesmuseum i Hudiksvall för Helsinglands Fornminnessälls kaps räkning.

FRU GUNNIL RUNQVIST. FRU ANNA MIDLING.

»Marknaden», som var anordnad med mycken smak och festivitas, rönt också en kolossal tillslutning af hela Hudiksvalls samhälle, hvadan det ekonomiska utbytet blef glädjande stort och den vackra byggnadsidén således kan sägas ha kommit ännu ett steg närmare sin lyckliga lösning.

Bland de af stadens mera bemärkta personligheter, hvilka med det varmaste nit och intresse tagit initiativet till och varit de drivande krafterna vid »marknadens» organisering, äro särskildt att nämna fru Anna Midling, född Knudsen, och fru Gunnil Runqvist, född Lindegren, en syster till arkitekten L. Dessa båda voro de enda damerna i kommittén för festligheterna och anordningarna därför.

*

TVÅ SLÖJDUTSTÄLLNINGAR. »Föreningen för svensk hemslöjd», som stiftades på hösten 1899 och för hvilken prins Eugen åtagit sig ordförandeskapet, har i dagarna i sin lokal Biblioteksgatan 12 anordnat en större utställning för att inför allmänheten framlägga resultaten af sin verksamhet under det gångna första året af sin tillvaro. Föreningen vill, som bekant, utgöra den affärsmässiga

förbindelsen mellan den köpande allmänheten och alla de tusen inom vidt skilda delar af landet arbetande hemslöjddikarne, på det att deras alster, som hittills, icke endast må finna användning inom den närmast belägna orten, utan må komma hvarje vän af svensk hemslöjd till godo — en sak af största betydelse naturligtvis för så väl afnämare som producenter på detta område. Och att föreningen framgångsrikt arbetat mot sitt fosterländska mål, därom bär denna dess utställning på ett glädjande sätt vittnesbörd.

Knappast saknas här någon art af vår hemslöjd, sådan den utöfvas inom olika trakter af landet. Spånad och väfnad representeras af lärfter från Norrland och Västergötland, duktyger, bonader, gardintyger m. m. finnas från Skåne, Blekinge och andra trakter, och från Norrland och Upland komma vackra prof på vår urgamla, präktiga vadmal. Spetsar från Vadstena, Dalarna och Skåne gifva vackra prof på denna gamla slöjd, liksom sömnader och broderier från Delsbo och andra trakter. Alster af träslöjd och konstsmide jämte korgarbeten finnas äfven i rikt urval — allt bärande vittne om den höga ståndpunkt vår nationella hemslöjd f. n. intar i Sverige.

Medan sålunda hemslöjden här vinner en afgjord framgång, hemför den svenska konstslöjden å annan lokal en vacker seger, nämligen å den höstexposition, som A.-B. Svensk Konstslöjd-utställning anordnat i sin nya och treffiga lokal vid Norrmalmstorg. Allt bär här prägeln af den konstnärliga fulländning, till hvilken vår svenska konstslöjd nått under de senaste åren, och hvartill icke minst detta bolag, främst genom sin konstnärlige ledare, hr Alf Wallander, bidragit.

Bredvid den textila afdelningen intager numera möbeltillverkningen en allt mera framträdande plats på anstaltens utställningar. Den har aldrig varit så rikt och så väl företrädd som denna gång; bortåt ett trettiotal möbler äro utställda, samtliga utförda å bolagets ateljer efter ritningar af hr Wallander. Främst bland dessa står ovillkorligen en säng af mahogny med vallmomotiv, som är en

FRÅN HÖSTMARKNADEN I HUDIKSVALL. FOTOGRAFIER FÖR IDUN.

1. STORA MARKNADSSALEN. 2. GRUPP AF DE BITRÄDANDE 3. TEHUS MED »GEISHOR». 4. TYSKA ÖLSTUGAN. 5. »TRE FÖRÄLSKADE POLISKONSTAPLAR.» 6. ZIGENARKAPELLET.

verklig praktmöbel. En mångfald förtjusande vackra saker inom textilafdelningen fullborda denna utställning och gör den till en af de mest lyckade, som denna anstalt till dato hållit. Till detta vackra resultat ha jämte hr Wallander bidragit fröknarna Lönngrén, Faye-Hansen, Nordenfalk, Lindgren m. fl., som komponerat en del af de utställda föremålen, samt fru Damm, som ledt det tekniska utförandet af samtliga textilarbeten.

MARIA FOLKSKOLAS MATLAGNINGSKURS, hvars uppgift är att bereda undervisning i hushålls sysslor åt folkskolans barn, uppnår i dessa dagar sin tioåriga tillvaro, af hvilken anledning sekreteraren i kursens styrelse afgifvit en berättelse om kursens verksamhet under de flydda åren.

Med ett anslag af 1,500 kronor ur stiftelsen Lars Hiertas minne inrättade fru Anna Retzius hösten 1890 i egendomen n:r 2 Krukmakargatan i Maria församling härstädes ett ordnad skolök för folkskolans äldre elever, där tillika den första lärokurser för utbildande af matlagningslärarinnor för folkskolan och andra skolor ägde rum.

Därför har under årens lopp ett betydligt antal lärarinnor för de sedermera upprättade skolökerna i skilda delar af landet utgått, hvarförutom ett 40-tal flickor i terminen där bibringats de första grunderna af ett enkelt hushålls skötsel.

Skolökets är numera inrymdt i n:r 28 Timmermansgatan.

Intresset för skolöksiden är, glädjande att nämna, i stadig tillväxt, och mången, som för tio år sedan och kanske senare med misstroende betraktade företaget, har nu fått ögonen öppnade för den oberäkneliga nyttan af detsamma. Det är därför att hoppas, att Maria Folkskolas Matlagningskurs äfven härnäst måtte komma att verka till det uppväxande släktets nytta och således all kostnad och arbete, som därpå nedlagts och framdeles nedläggas, bära rik frukt.

SJUKVÅRD I HEMMET. Vi fästa våra läsarinors synnerliga uppmärksamhet på den annons, som under rubriken »Sjukvård i hemmet» återfinnes i detta n:rs annonsafdelning. Det är utan tvifvel ett verkligt och, vi ville nästan säga, trängande behof, som fröken Sally Peterson fått den lyckliga idéen att fylla genom dessa kurser i praktisk sjukskötsel för kvinnliga familjemedlemmar, och då hon går till sitt värf med grundliga insikter och de bästa rekommendationer från så framstående läkare som professorerna Salin o. Berg, dr von Hofsten och från Sofiahemmets föreståndarinna, kunna vi ej annat än tro, att det behjärtansvärda företaget skall röna stor tillslutning.

»PANDORAS ASK». SKISS FÖR IDUN AF H. MIKAEL.

FORTS. OCH SLUT FRÅN FÖREG. N:R.

HON SÅG NED på det milda, allvarliga ansiktet i hennes knä, på de vidöppna, strålande ögonen med den för hans unga år allt för djupa blicken, på den magra handen, som stödde gossens bleka kind. En vidskeplig fasa fattade henne. Skulle detta hennes sista hopp äfven ramla, skulle äfven hon en gång med blödande hjärta se den nya framtiden, hon ville bygga upp åt sig, grusad och förintad i en graf? Åh nej, åh nej, Gud är god, så kunde det ej ske — det kunde, det ville hon ej bära. Hon lutade sig häftigt ned och tryckte en lidelsefull kyss på gossens öppna, vackra panna. Han smålog mot henne.

»Lilla, kära mamma, min bästa vän!» sade han smeksamt och drog hennes ena hand under sin kind. Så sutto de tysta

några minuter och därunder lade sig stormen i det sorgsna modershjärtat, förhoppningar, drömmar, önsknings — allt drunknade och försvann i den allt uppslukande moderskärlek, som plötsligt fyllde hennes sinne och lät hvarje fiber i hennes kropp darra af rörelse.

Om det också skulle bli så, om hennes älsklings lif här på jorden skulle bli helt kort och utan spår, om han aldrig skulle bli annat än den bleke, smärta femtonåringen och grafven skulle fånga och gripa detta så föga motståndskraftiga lif — så hvad mer —! Just i detta fall var det skäl för henne att vara påpasslig nu, att ge, medan hon ännu kunde ge — tröst, ömhet, medkänsla.

Och kanske skulle det i alla fall ej ske, kanske fick han lefva och verka, kanhända hade han en stor lifsgärning framför sig, och det skulle i stället bli hans hand, som en gång tillyste hennes trötta ögon. Men komme hvad som helst, — hon vore beredd nu och tacksam trots allt.

Nu visste hon, att hon var nödvändig, åtminstone för någon af dem, att hennes hjärtas stumma, förtviflade böner åtminstone till någon del blifvit bönhörda. Likt en som länge gått i mörker och famlat och därunder kommit vilse och så plötsligt ser en stjärna genombryta molnen och visa vägen. — så såg äfven hon sin lefnadsstråt så helt annorlunda än nyss förut och en okänd, lisande ro bredde sig så småningom öfver hennes trötta, sorgsna sinne. Och under inflytande här af dagades det i hennes själ, och som en himmelsk, välsignad hälsning stod sanningen klar för henne och hon förstod, att intet lif förrinner spåröst i tidens ström, att äfven den obetydligaste existens har fått sitt eget livsverk att fylla, som ingen annan kan uträtta.

Om hennes lifsmål skulle bli att dana en stor, en ädel man eller vårda, trösta och stödja ett bräckligt barn — det visste hon ej nu, men inom sig kände hon, att inför den Högstes öga fanns intet stort eller litet — allt berodde på sinnet, hjärtelaget, troheten, hvarmed man åtog sig värfvet. Och detta medvetande tröstade och styrkte och gaf henne åter mod och hopp — hvarför skulle hon väl förtvifla — hon hade ju något, hon hade mycket att lefva för — hon var moder.

Och därför, när den lugna, förstående tystnad, hvari moder och son försjunkit, helt plötsligt afbröts af klampande små fötter och muntert högljudt prat, var det under inflytande af denna stämning, hon med en osedvanlig känsla af glädje hörde de muntra, unga rösterna, och det låg ett mildt skimmer i hennes ögon, då hon vänligt besvarade de återvändande barnens »God afton, mamma!»

De voro ju hennes, hennes egna — kanske var hon, kanske kunde hon blifva mera för dem, än hon själf visste af — i hvarje fall, nu visste hon, att åtminstone för en af dem var hon oumbärlig. —

Stilla steg hon upp och tände lampan, och när hon sedan om kvällen vid det du-

HYLIN & CO^S

FABRIKSAKTIEBOLAG

KONGL. HOFLEVERANTÖR.

UTSTÄLLNINGSTVÅLAR:

VIOL, HYACINTHE, HÉLIOTROPE, SYRÉN M. FL.

THEA-ROS-PARFYM M. FL.

prisbelönta vid 1897 års utställning med
GULDMEDELJ

Försäljes i våra butiker

8 Regeringsgatan — Vesterlånggatan 16
A. T. 6469. A. T. 2497.

samt hos alla finare parfymhandlare riket.

kade bordet satt omgifven af barnen och hennes öga möttes af den äldstes vinnande, vänliga blick för att sedan falla på de yngres öppna, rosiga ansikten, vidgades hennes stackars hjärta af ovan fröjd, och inom sig hviskade hon:

»Det kan kanske bli godt alltsammans till slut — kanhända, om Gud vill!»

SOLGULD. SKISS FÖR IDUN AF GEMMA LINDE.

DEN KVÄLLEN hade en härlig solnedgång blifvit människorna beskär, en sådan, som man aldrig glömmar. Öfver hafvet hängde ett hvalf af blekgrönt med ett bräm i djup rosa. Hvalvet och det varma röda speglade sig i vattnet, så att man tyckte, att »landet med de gyllene portarna» öppnat sig som ett musselskal. Och på hafvet seglade små solglänsta slupar i det fagra aftonlandet.

Vid strandbrädden gingo människor, och öfver dem smögo sig drömmar. Soldisen lade en slöja öfver de många beräkningarna och öfver allt det bittra, som ligger och gror i sinnena. Många gamla tyckte sig skada det land, som vinkar med lycka efter jordlivets kamp. Och de unga trodde sig se en spegel af det härliga jordeliv, som deras varma lyckolängande hjärtan väntade på. Ja, där funnos till och med barn, som gingo helt stilla och tysta i omedveten aning om något underbart.

En ungersven i en båt därmedanför hvilade på årorna och gnolade helt sakta något om att

»famma lifvet som en fager saga,
väfd af böljesång och aftonglöd.»

»Snart tittade aftonstjärnan fram öfver purpurranden, som blossade upp i blödande glans, innan den bleknade och försvann. — Seglen gled åter fram i grådis, och människorna gingo hem igen. Men de kunde ej vara till sinnes riktigt som vanligt, åtminstone ej de, som i de gyllene molnen sett en skymt af något förmer än gyllene moln.

Bland de hemvandrande var också ett ungt par, som just den kvällen funnit uttryck för den kärlek till hvarandra, som bodde inom dem. Han hade inte för kunnat säga hvad han tänkte, och hon hade gått i jungfruligt blyg längtan efter hans kärleksord.

»Jag tror det var solguld, som lockade kärleken fram på dina läppar.» sade hon nu med ett vackert leende.

»Ja, något soligt var det, det har du rätt i, ty det var du!» genmälde han i skalkaktigt smekande ton.

Så skildes de åt för den dagen, och fylld af jublande lycka vandrade hon, Elin, hemåt. Hemåt! Till syster Elly, som satt med sin lama kropp liksom fastkedjad vid länstolen. Hon hade inte haft någon sådan lyckostund, hon, det visste Elin. Inte

Köp

Schweizer-Siden!

Begär mönster af våra nyheter i svart, hvitt och färgadt från 90 öre till 13 kronor pr meter.

Specialitet: Sidentyger för sällskaps-, brud-, bal- och promenadtoaletter och för blusar, foder etc.

Vi sälja i Sverige direkt till privatpersoner och sända de utvalda sidentygerna tullfritt och franko till bostaden.

Schweizer & Co., Luzern (Schweiz).

Siden-Export.

en gång solnedgången hade hon kunnat njuta af i sitt mot norr vettande rum. »Stackars lilla syster.» tänkte Elin, i det hon öppnade dörren.

* * *

Elly hade emellertid haft sin lilla fröjd för sig. Också den hade solen lockat fram, och till henne hade den burits af en ljus strimma.

Strimman kom inte från solen själf, utan från ett fönster, som solen sken på, ett gafvelfönster i ett hus, som höjde sig öfver granntaken. Reflexen var inte klart bländande, så att det blixtrade till och gjorde ögonen ondt att se på, nej, den var bara som en ljus lucka i den mörka väggen. Och midt i plågorna gjorde det Elly så godt att låta blicken hvilat vid den milda, bleka strimman.

Plötsligt sken det fram ett skinande af glädje ur Ellys djupa, trötta ögon.

»Jag vill vara lik den reflexen.» tänkte hon. »Jag är inte alls lik solen och lyckan, som strör ut glädje och guld rundtomkring sig — det är jag för arm till. Inte heller står jag själf bestrålad af lyckans bländande solsken — det känns nog varmt och godt att stå midt i guldglansen — men det är inte för mig, dessutom händer det så lätt, att åsynen därpå gör ondt i hjärtat på alla de andra, som stå i mörker och skugga. När jag nu inte kan ge och inte själf får njuta jordens lycka, så må jag då åtminstone vara lik reflexen! Må glädjen i andras lif kasta ett återsken på mitt, så att där från mig utstrålar medkänslans milda glädjeskimmer, det, som lägger sig så mjukt och stilla kring både glada och sorgsna sinnen!»

* * *

Solreflexen försvann, men öfver Ellys ansikte låg glädjeskimret kvar, då Elin kom in för att tala om det underbara, som hänt henne.

»Nej, men hvad du sitter och ser glad ut härinne i det skumma rummet!» utbrast Elin att börja med.

»Ja, ser du,» svarade Elly, »jag har nu riktigt kommit underfund med, att det finns sol och glädje för oss allesamman — bara vi vilja lära oss konsten att själfva söka upp den.»

Och sedan kunde Elly med deltagande hjärta och tindrande ögon höra systemen förtälja om sin unga kärlek.

LITTERATUR.

BOKEN OM LILLE-BROR. EN ÄKTENSKAPS-ROMAN AF GUSTAF AF GEIJERSTAM. En sällsynt själfull, en gripande bok, hvilken ingen hustru, ingen moder bör försumma att läsa! Högre än i detta verk har den framstående författaren aldrig nått, och visst är, att det skall öppna dörrar och hjärtan för hans dikning i otaliga svenska hem, dit den förr kanske icke trängt. Enhvar, som följer vår maning, köper boken och läser den, skall tacka oss — och författaren! Ja, först och sist honom, naturligtvis, som gifvit oss denna vackra gåfva.

*

ELISA KIELLAND: »AARET RUNDT I FJELD-BYGDEN». Just i dessa dagar, när i Iduns spalter en så glädjande liflig diskussion utspunnit sig som önskvärdheten af att svenska och norska systrar litet intimare lärde känna — och därmed förstå och älska — hvarandra och hvarandras folk, är det oss en särskild förmöjelse att kunna få rekommendera denna lilla välskrifna bok om norskt hemlif i helg och söcken till svenska läsarinor. Dess författarinna är fru Elisa Kielland, välbekant och kär äfven för Iduns läsarinor. Det lilla häftet är nyss utkommet på Aschehous förlag i Kristiania och kostar endast kr. 1,25. Rekvirera det genom närmaste bokhandel, läs det på originalspråket högt i familje- och vänkretsen, värms och gläds åt dess nobla anda, fagnas åt dess målande tafur ur prästgårdslifvet »mellem fjeldene» — och en liten, men god början är gjord till den praktiska skandinavism, som icke minst Elisa Kielland själf så varmt talat för till de svenska hemmen genom våra spalter! Den första norska boken skall nog snart sedan följas af flere, rödjande väg för förståelsens och sympatiens syskonsinne mellan hemmen på ömse sidor Kölen.

*

FREDRIK NYCANDER: »UNGFOLK OCH GAMLINGAR.» Den begåfvade unge skalden och författaren har i denna sin senaste bok samlat en ny knippe berättelser från sin hembygd, västkusten, hvars natur och folk han så ypperligt skildrar. Vi anbefalla boken på det varmaste som värdefull och god familjeläsning.

*

»KONSTEN ATT BLI VACKER», EN BOK FÖR HVARJE KVINNA, heter ett litet häfte, som till det billiga priset af 1 kr. nyligen utsändts i bokmarknaden, och som verkligen synes förtjäna en

rekommendation, då det i en lämplig bearbetning efter ett synnerligen lofordadt engelskt original meddelar en hel mängd sunda och tillförlitliga råd det ingalunda oviktiga kapitlet om »vår yttre människas» rationella vård och »försköning».

TOR AULINS Emil Sjögren-konsert hade lockat en fulltalig publik till Musikaliska akademiens sal och en publik, som visade sig till fullo sentera hvad som bjöds af Sveriges nu levande främste tonskaldare.

Bäst gjorde sig den i sann mening friska och genialiska orkesterviten »På vandring», där intresset hos åhöraren ovillkorligen stegras med hvarje ny sats och där den sprudlande lifsglädjen kulminerar i dansrytmerna, som ljuda från bykrogen.

Programmets vokala del upptog några af komponistens stämningsstarka sånger, med orkester, hvilka fingo ett konstnärligt utförande af fru Dagmar Möller och hr J. Forsell.

AMATÖRFOTOGRAFER!

Kommen alltid ihåg Idun med lämpliga och trefliga bidrag för vår illustrationsafdelning! För hvarje fotografi, som införes i tidningen, betala vi ett arvode af 3 kr. för format intill 9×12 cm., 4 kr. för större format. Så snart en och samma insändare vid tio olika tillfällen fått bilder antagna och införda i tidningen, utbetala vi dessutom till henne eller honom

en extra hederspremie på 25 kronor.

Ej använda fotografier återsändas endast om returporto medföljer.

Se för öfrigt närmare uppropet »Till amatörfotograferna» i Idun n:r 2 för i år!

Bal-siden-robe kr. 9: 60

till högre pris — 14 meter! — porto- och tullfritt tillsändt! Prover omgående; likaså af svart, vitt och kulört »Henneberg-Siden» från 65 öre till kr. 16: 60 pr meter.

G. Henneberg, Siden-fabrikant (k. o. k. hofl.), Zürich.

Joseph Lejas, Stockholm, Julkatalog,

innehållande öfver 1.600 illustr. är utkommen och sändes på begäran gratis och franko.

Tandläk. Elias Widfond,
25 Regeringsgatan 25.
Träffas kl. 10—2 och 1/2 5—1/2 6 e. m.
Plomb. och insättning af artificiella tänder

Doktor J. Arvedsons Kurs
i Sjukgymnastik, Massage och Pedagogisk gymn. (friskgymnastik) i hufvudsak lika med Gymnastiska Centralinstitutets kurs för kvinnliga elever. Kursen är 2-årig med början 1 okt. Upplysningar och prospekt genom Doktor J. Arvedson, Stockholm.

Kronisk Snufva och Svalgkatarr

behandlas med inre smärtfri massage (med instrument) af

Professor G. Cederschiöld.
Träffas hvardagar 2—4. Engelbrektsq. 6.

Hvarje stammare

kan lära sig tala flytande efter osviktig, fullt fysiologisk metod.
Bryggaregatan 10. Julius Kamke.

Damhårarbeten.

Pernker, Benor, Flåtor, Lån
kär m. m. i tusental hos Herr och Fru
E. MALMBERG, 58 Klarabergsgatan 58.

Mustads Taffel-Grädd

är bästa bordssmör.
Nederlag i Stockh. och Gefle hos
Edvard Terserus.

Hårets affallande

En läkare, som sedan flere år i Stockholm behandlar speciellt hudsjukdomar, skriver följande: »Af alla i handeln förekommande medel, afsedda för behandling af de parasitära hudsjukdomar (seborrhé, mjäll o. d.) på hvilka hårets affallande i de flesta fall beror, känner jag intet, som vid anställda prof visat sig så verksamt och i så hög grad förtjänar användas som **Azymolstimulus** —». Vid London-utställningen 1899 erhöi F. Paulis Azymolstimulus guldmedalj såsom det bästa härvatten. (S. T. A. 77433)

Juvel- och Guldarbeten

såväl enklare som dyrbarare hos
Juvelerare K. G. MARKSTRÖM,
Hamngatan 5, Stockholm.

Nyheter!

Italian Biscuits
Polo Wafers
Chalet
Dainty
från

Göteborgs Kexfabrik.

Nysydda Paraplyer

från kr. 1: 50 pr st.

Gummigaloseher

af ryskt och svenskt fabrikat.

till fabrikspriser.

Rosenbergs Paraplymagasin.

Fönster-Ylletätlister

till patentfönster och vanliga fönster hos
Flodquist & Co., Blasieholmstorg 11,
Stockholm. (G. 102914)

Prenumerera

på

KAMRATEN

illustrerad tidning för

Sveriges ungdom.

Turkiska Divaner

klädda, från 45 till 92 kr.

Chäslonger från 20 kr.

Resärmadrasser fr. 15 kr.

Alla slags sängkläder och stoppade möbler från de enklaste till de finaste.

Fraktfritt öfver hela landet från

G. R. Danielssons Verkstäder,

Liljeholmen.

Rikstel. 44 39. Allm. Tel. Liljeholmen 49.

Begär illustrerad priskurant!

Linoleum.

Korkmattor ex. 1: ma 180 cm. br. å 3: 25 pr m.
Do 1: ma do å 2: 75 »
Do do do å 2: 50 »

Afpassade Korkmattor,

Svenska, Tyska och Engelska, alla storlekar och rikhaltig mönstersortering, till billiga priser.

Österlund & Anderson

4 Stora Nygatan. 11 Hötorget.

KNEIPP-BADEN BORG, NORRKÖPING.
Vinterkurerna (1 sept.—1 juni) mycket verkamma. (S. T. A. 67961)

För bouppsättningen!

— Virserums ekmöbler —

Oscar Edv. Ekelunds Snickerifabriks Aktiebolag i Virserum försälja från nederlag i Stockholm sina tillverkningar af alla slags Ekmöbler, såsom:

Salsmöbler, Herrumsmöbler, Kontorsmöbler, Fantasmöbler m. m. Beställningar efter ritning och skizz utföras. Egen arkitekt i Stockholm. Priskuranter och fotografier sändas på begäran.

Utställnings- och försäljningslokal:
23 Birger Jarlsqatan 22.
Rikstelefon 5720. Allm. telefon 155 00.

Silfver

svenskt kontrolleradt,
för bosättning, hedersgåf,
vor och lysningspresenter
Största urval, billigast
hos

K. ANDERSON,
Hofjuvelerare,
1 Jakobstorg 1.
STOCKHOLM.

Tandläkare TOM von HALL.
— 30 Sturegatan 30. —
Hvard. 10—2, 5—6. Helgd. 10—12.
Allm. Telefon 58 48.

Tandläkare Sven Hoffman,
2 B Uplandsgatan, n. b.
Hvardagar 10—3, helgdagar 12—1.
Dba. 1 Smärtfri behandling. Allm. Tel. 154 37.

TANDLÄKARE
G. G:son Hård af Segerstad,
Alma Hård af Segerstad
Birger Jarlsqatan 13, 1 tr.
Rikstel. 2048. Allm. tel. 86 64

Tandläkare
HJALMAR JUNGNER,
EMELIE JUNGNER.
Hamngatan 26.
Hvard. 9—1/2 10 samt 1—2. Sönd. 11—12.
Andra tider efter öfverenskommelse. (S. T. A. 78840)

Tandläkare Sjöquist
Sturegatan 6, Stockholm.
TANDLÄKARE
Göran Svenningsson,
Birger Jarlsqatan 11, 1 tr.
Hvardagar 10—3. Helgdagar 10—12.

Fotogénkaminen 'BRILJANT'

är utan konkurrens.
Luktfri. — Elegant. — Effektiv.
 Bränslätgång 1 1/2 öre pr timme.
 Säljes under full garanti. Priskur. sändes på begäran.
ROB. FORSBERG, Vasagatan N:r 12.
 Alla slags kaminreparationer utföras fort och väl å egen verkstad.

"Allenburys" Food.

Ko-mjölken, som skulle vara det bästa ersättningsmedlet för modersmjölken, blir olämplig därigenom, att den innehåller för mycket ostämne, hvilket är svårsmält och förorsakar uppkastningar. Hvarje moder vet, att barnet får uppkastningar af ko-mjölksävensom af Food, som skall tillredas med ko-mjölks. Därför har "Allenburys" Food den stora fördelen, att det endast behöfver tillsättas med vatten; hvarigenom Foodet bibehåller sina goda och lättsmälta egenskaper. Rådfråga Edra läkare angående denna sak.
 "Allenburys" Food säljes på apoteken samt i hvarje väl sorterad speceri- och delikatesaffär i riket. Prof sändes gratis och franko från
A. W. HELAND, Norrköping, och ADOLF AHLGREN, Gefle.
 (Generalagenter.)
 Nederlag för Stockholm hos herrar Peterson & Malm. Rikst. 3274. Allm. tel. 1187.

OM NI IKKE SER NAMNET

PAU SAUCEFLASKAN, DENS OMSLAG OCH ETIKETT,
 BEVISAR DETTA ATT NI ERHALLIT ETT SÄVURE
 SURRAGAT.
ENDAST LEA & PERRINS' ÄR ÄKTA.

TRÅGA EFTER OCH
 YRKA PÅ ATT FÅ
LEA & PERRINS'
 DEN ÄR TILLVERKAD EFTER
 ORIGINAL RECEPTET. UNDIK
 ALIA ANDRA SÅKALLADA
 WORCESTERSHIRE
 SAUCER.

DEN EGER PÅ
 GRUND AF SIN ÖFVERLÄG-
 SENTRET VERLDSRYKTE OCH
 ÄR DEN FÖR FISK, KÖTT, JUS
 VILDT OCH SOPPAR
 BÄST KÄN DA SAUCE.

DEN ÄR BETYDLIGT ÖFVERLÄGSEN ALLA ANDRA SAUCER.

Original & genuin
WORCESTERSHIRE Sauce.

En gros försäljare Lea & Perrins, Worcester;
 Grosse & Blackwell, Ltd., London; och de flesta export kryddkrämäre.

JOH. LUNDSTRÖM & C:o.

Stenkol, Cokes,

1:a maskinkrossad Anthracit,

bästa bränse för illuminationskaminer och värmeneessärer.
 Allm. tel. 22 38. Kontor: 29 Skeppsbron 29. Rikstelefon 427.
 Allm. tel. 69 19. Försäljning: 5 Strandvägen 5. Rikstelefon 22 29.
 Allm. tel. 61 98. Filial: 1 Farmmätaregatan 1. Rikstelefon 20 12.

Friestedts Foderbenmjöl

(Guldmedalj). Säljes genom
 hrr apotekare och handlande.
A. W. Friestedt, Stockholm.

Gustaf Piehls Bryggeri-A.-B.

Stockholm 66 Götgatan 66 Stockholm
 rekommenderar sina tillverkningar af:
Lager-Öl, Lager-Dricka
Pilsner-Öl, Iskällar-Dricka
 samt såsom specialitet:
Pilsner-Dricka
 Allm. telef. 36 56. Rikstel. 18.

Lars Monténs

Neutrala Kärtvål till ylletvätt och
 Oleintvål till linnetvätt användes lämp-
 ligast sålunda:
 1/2 kg. tvål kokas i 2 liter vatten; när tvålen är upplöst, tillsättes under
 omröring 20 à 25 liter ljumt vatten; i denna utspädda lösning neddoppas plag-
 gen. Vid ylletvätt böra såväl lösningen som sköljvattnet hafva 36 à 38 grader.
 Finnes hos de flesta specerihandlare samt i mina butiker
N:r 19 Stora Nygatan. — N:r 29 St Paulsgatan.
 Solfvermedalj i Köpenhamn 1888. Guldmedalj i Stockholm 1897.

Köp alltid
Örebro Yllefabriks beröm-
 da prisbelönta
* Klädningstyger! *
 Begär prover och prisuppgift hos
 Aktiebolaget Örebro Yllefabrik,
 ÖREBRO.

900 dussin knif- &
 gaffelskurare
 sålda på 1 mån. Omvärlig
 i hushållet! En sändes frakt-
 fritt mot 50 öre i frimärken! Återförsäljare
 hög rabatt! Partiloger hos
RICH. ULLVÉN, Kungsör.
 Rikstel. 4.

Clara Fabriks

Stearinljus

Man mår aldrig väl

af oblandadt kaffe, som all-
 deles förstör Eder, hvarför
 man alltid bör blanda det
 med Stockholms Kaffe-Ak-
 tiebolags berömda Intubi-
 kaffe, som gör kaffet godt,
 hälsosamt, välsmakande, yt-
 terst drygt och billigt samt för-
 hindrar kaffeförgiftning.
 Paketer à 25 och 10 öre i
 alla Speceri- och diverseaffärer.
 OBS. att firmans namn, Stock-
 holms Kaffe-Aktiebolag, är
 tryckt å alla paket, ty endast
 dessa äro verkligt äkta.

Ledolin mot hudsjukdomar rek. af lä-
 kare.
 Ledolin tvål, neutral, af hudspecialist
 erkänd den bästa.
 Ledolin bröstkarameller mot hosta och
 heshet.
 Ledolin salva mot ömkyla och vid be-
 handl. af ekzem.
 Tekn. Fabr. Ledolin, Stockholm.

A. Wilh. Lindbergs
 Pianoetablissement.
 Stockholms äldsta piano-
 affär, etablerad år 1856.
 26 Regeringsgatan, Sthlm.
 Allm. telef. 59 88. Telegrafadr. Piano, Sthlm.
 Lager af flyglar, pianon och orglar från
 in- och utlandets förnämsta fabriker.

Smedmans Handelsskola.

Stockholm, 9 Storkyrkobrinken 9. Allm. Tel. 21 11.
 Nya elever mottagas alla tider på året.
 Anmälningstid kl. 9-12.
Revisioner och bokföringar utföras.
OBS! Å bref anhålles om fullständig adress.

GUSTAF SMEDMAN.

Wasabryggeriets *
 * * Maltdrycker
 rekommenderas.
 Specialité: **Pilsnerdricka.**
 Allm. Telef. 30 57. Rikstelefon 10 73.

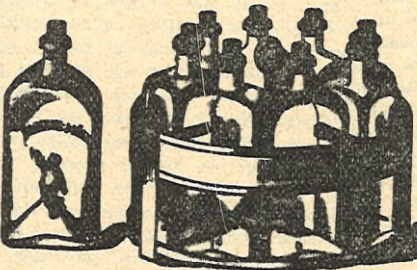
CRÈME SIMON
 pour les soins de la PEAU.
 SAVON à la Crème Simon
 POUDRE SIMON
 PARFUMS
 Violettes - Éliotrope
 J. SIMON, 13, rue Grange batelière, PARIS

GEFLE MANUFAKTUR-AKT.-BOLAGS

Oblekta, Blekta och Färgade VÄFNADER

Skyddsstämpel.
 försäljas i parti från kommissions-
 lagret i Stockholm hos **ADOLF BODELL**

Med anledning af "Clematis" vär-
 defulla uppsats i Idun för d. 10
 febr. "Om farorna vid barns uppfo-
 dande med komjölk", få vi härmed
 som fullt jämförlig med alla förekom.
 utländska apparater framhålla:

BABY

SVENSK DIFLASKAPPARAT
 rekommenderad af professor Medin.
 Apparaten kostar komplett med 8 fl-
 skor och kokkärl kr. 6:—
 Dito utan kokkärl " 3: 50

tade regler för späda barns uppfödande med komjölk af professor O. Medin.
 Apparaten, som redan vunnit särdeles stor spridning äfven i grannländerna, är, ut-
 om af professor Medin och dr Carl Flensburg i Idun för den 2 mars 1892, förordad af
 e. o. professor W. Pipping i Helsingfors och dr Chr. Döderlein i Kristiania m. fl.
 Säljes i parti hos hrr G. Abramson & C:o, Stockholm och i minut hos hrr Alb. Stille,
 Ch. O. Werner, Josephsson & Ägren, Sandbergs bosättningsmagasin, Kuntze & C:o,
 Numa Peterson, Åkerholmska bosättningsmagasinet samt alla apotek i Stockholm.
 I Göteborg i Ch. O. Werners filial. Dessutom å de flesta apotek i riket.

STOCKHOLMS INTECKNINGS-GARANTIAKTIEBOLAGS BRAND- och DYRKFRIA FÖRVARINGSHVALF

(Öppna alla söckendagar kl. 1/2 10-4)
 innehållande c:a 1,650 st. skåpäck. Årlig hyra för fack, beroende af storleken,
 20, 25, 35, 50 kronor. Testamenten, Gåfvobref och dylika handlingar emottagas
 till förvaring; äfvenledes emottagas värdepapper i öppet förvar. (S. T. A. 16805)

CARL F. KÄLLSTRÖM
 JUVELERARE
 4 ÖSTRA HAMNGATAN 4
 MALMÖ
 SPECIALITÉ: KONSTNÄRLIG CISELERING

Malmö Best Patent

är det finaste och kraftigaste hvetemjöl,
 (G. A. M. 61411)

Det roliga såväl som nyttiga bör man läsa.

John Fröberg, Finspong, utför Visitkort, Sigill, Stämplar m. m. häst och billigast. Illustrerad pris-kurant gratis, ej franko.

detta stå i 12 timmar, sköljas sedan och tvättas i såplödder.

N:r 848. Att det omtalade enkla med let hjälper för alla tider, vågar jag icke påstå, att det borttagit generande hårväxt är säkert. Ej heller förmår jag bestämma huruvida det kan hjälpa »Finskan» för alltid, eller om hennes hud är för ömtålig för ofvannämnda medel.

N:r 854. För den som har god smak och lätt handlag lönar det sig ganska väl att slå sig på damfrisering. Jag känner en ung dam, som under sommaren på egen hand sköter en liten trädgårdshandtering nära stad och på vintern har anställning som frisör i staden. De båda yrkena låta rätt väl förena sig och lämna i detta fall god förtjänst.

N:r 879. Försök att få öfersättnings-arbete, eller lär er träsnideri glödring eller att rita mönster och gör upp med någon affär i dessa branscher om afnämning för edra alster. Att tänka på skriftställeri torde ej löna sig mycket i vår skrifklåda tid.

N:r 879. Försök att få öfersättnings-arbete, eller lär er träsnideri glödring eller att rita mönster och gör upp med någon affär i dessa branscher om afnämning för edra alster. Att tänka på skriftställeri torde ej löna sig mycket i vår skrifklåda tid.

N:r 883. Taflor i olja tvättas med en fin, mjuk svamp doppad i vatten; såpa eller tvål får aldrig användas; torkas med en gammal silkesnädud eller utsätts för solen, hvilket aldrig skadar sådana taflor.

N:r 891. På kuvertet: Hans Majestät Konungen, Kongl. Slottet Stockholm. Brevet börjas: »Till Konungen», skrivet midt på första sidan, sedan endast tre rader på samma sida längst ned. En bred marginal afvikes närmast vinkningen af arket.

N:r 893. Gif dem köttrester, brödbitar, potatis o. d. köksaffall.

N:r 901. Insänd adress och porto till Iduns redaktion.

N:r 905. Vänd er till mynthandlingen D. Holmberg, Regeringsgatan 42, Stockholm, så får ni klart besked.

N:r 906. Fläckarne kunna aflägsnas, om man strör cigarraska på dem och med en kork som man kolat öfver en låga, kraftigt gnider omkring i askan. Därefter tvättar man stället med vatten, gnider det torrt med ett stycke tvättskinn och polerar det sedan med fotogen.

N:r 907. Hos fröken Johanna Brunson kan ni få lära er konstväfnad, antur att en kurs kostar 50 kronor. Då ni är alldeles medellös äro nog utsiktterna mycket ringa, att kunna få er utkomst genom väfnad. Väfnadskonsten kan ju vara både nyttigt och nöjsam för fruor och familjedöttrar men som lefnadsyrke vill jag densamma ej rekommendera.

N:r 910. Såsom en god och ansedd hushållsskola där eleverna bo i föreståndarinnans familj (ett lärarehem) och där de åtnjuta omsorgsfull omvårdnad, rekommenderas fru Stina Rodenstams Hushållsskola i Hudiksvall.

N:r 912. Fläckarne öro antagligen grafnost och gå ej bort utan att ompolera knifbladen.

N:r 914. Se svaret på frågan 905.

N:r 916. Utomhus: Skidåkning, skridskogång fotturer botanisering, geologiska expeditioner tennisspel fotboll, ridt, rodd m. fl. idrotter. Inomhus: läsning af historiska böcker och resebeskrifningar musik diskussioner kemiska experiment schackspel sagoberättande vid skymningsbrasan, utklädnin- ningar, uppförande af teaterpjäser m. m.

N:r 918. Det första ni bör försöka är att öfvervinna er nervösa gråt. Om er man ett eller annat år kan hafva tålmod med er gråt, så tröttnar han nog förr eller senare, och ni får sitta ensam hemma och gråta, under det att er man söker sina nöjen på annat håll. Mot sömnlöshet vill jag rekommendera tvättning hvarje afton med kokt vatten på fötter, armar ansikte och hals. Något ansträngande kroppsarbete brukar vara mycket bra, dock ej alltid tillräckligt. Oftast är tankesträngning skulden till sömnlöshet; den som en tid kan få vistas utrikes bör ej försumma ett dylikt tillfälle. Tillbringa en vår i Paris, roligare kan ni aldrig få; ni kan aldrig tänka er hvilken prakt och hvilket sprudlande lif där är. Att t. ex. en timma sitta på ett boulevardkafé och vid sin kopp kaffe åse gatulifvet är mycket roligt.

En resa hjälper ofta för nervositet. Ett säkrare och billigare medel är kroppsarbete. Intygas af erfarenhet.

TIDSFÖRDRIF

CHARAD.

Mitt andra råkade i klämna, Men tog ett raskt beslut och skref Ihop ett långt och fiffigt bref Till snälla farsgrubben därhemma Och bad att snart mitt första få. Och det han alls ej tvifla' på, Ty far är bra i alla skiften. Mitt hela stod på utanskriften.

ARITMOREM.

- 4, 5, 6, 3 = finnes godt om i Norrland; 4, 5, 8, 7 = gömmer ofta något ätbart; 2, 3, 8 = kroppsdel; 5, 6, 7, 8 = stad i Europa; 7, 6, 5, 8 = plats i Sverige; 1, 2, 3 = döjler ibland skatter; 7, 8, 3 = under hvilket vi alla subordneras; 1, 2, 5 = har näbb och klor; 4, 5, 6 = får hästen ej vara utan; 7, 2, 5 = starkt doftande; 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8 = odlingsanstalt.

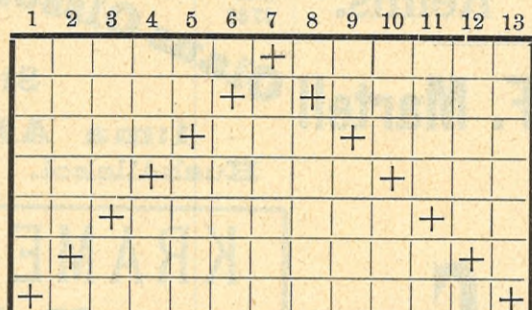
Victoria & den eleganta HANDSKEN. La Reine. Endast hos CARL MALMBERG Handskfabrik, Stockholm.

KVADRATGÅTA.

4x4 grid with letters: Row 1: a, a, a, e; Row 2: e, i, l, l; Row 3: o, p, p, p; Row 4: p, p, s, s.

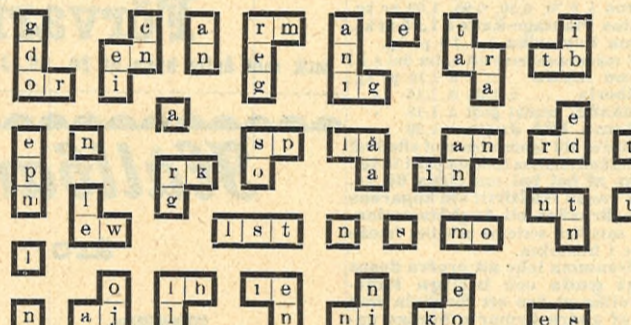
Bokstäfverna i kvadraten omflyttas, så att de hvarandra motsvarande våg- och lodrätta raderna gifva samma ord.

IFYLLNADSGÅTA.

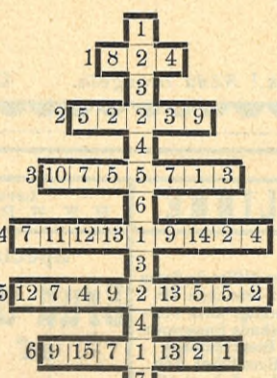
De bokstäfver, som infalla i de med stjärväxt, 5) för hyn vanprydande, 6) måltid, 7) nor märkta rutorna, bilda namn på ett träd-ås i Sverige, 8) provins i Europa, 9) en gårdsalster.

MOSAIK.

Ovfanstående bokstafsklipp sammansättas till en rektangel, så att af bokstäfverna bildas nio ord, hvilka begynnelsbokstäfver utgöra namnet på en söderom ekvatorn.

GEOGRAFISK ARITMOGRYF.

Siffrorna atbytas med bokstäfver, hvilka sedan ordnas så, att de gifva: de vägråta raderna: 1) flod i Europa, 2) stad i Eng-

POETISK GÅTA.

Om följande ord blifva rätt sammanställda, så uppkomma fyra versrader, hvilka utgöra de första raderna uti ett poem af en stor skald: Mörkret - för - icke - jag - till - upp - kring - gjort - dragit - der - allt - gemen - ditt - har - stat - och - dig - ur - skaffat - och - från - dig - dyn - jag - och - soldat - det - icke - ögonbryn - dig - har - och - korpral - lön.

VOKALFÖRÄNDRINGS-GÅTA.

Med a jag fyller i ett hål, Som eljes skulle gapa. Med i hvar näsa pryder jag Och svansen på hvar apa. På Himalaya finns jag till, Om du med o mig stafva vill. I egna fjädrar ståtär jag - Med u - hvarenda lefnadsdag.

TVÅ STÄDER.

Ranka, Torp, Band, Tok, Tagg, Skatt. Här ofvanför hafva vi nu sex ord. Ur

Stomatol-Tvål

beredd af de finaste oljor, är till följd af sin stora Stomatolhalt utan gensägelse den bästa i händeln förekommande tvålsort för hudens rationella vård.

fem af dem borttages en bokstaf, som sedan ersättes med en annan, så att ett nytt ord erhålles, men ur det sjätte ordet väjjes endast en af bokstäfverna, hvilken kommer att utgöra gemensam slutbokstaf för de båda ortnamn som bildas - det ena af de borttagna bokstäfverna och det andra af dem, som sätts i deras ställe.

LÖSNINGAR

- TILL TIDSFÖRDRIFVET I N:R 44. REBUSEN: Tolf öre. CHARADEN: Bo-ström. LOGOGRYFEN: Sägfilare: lif, graf, läs, åra, gå, segla, fågel, Lisa, får, glas, flera, galär, slaf, Alf, Elsa, gås. GISSA: Femininum. ORDSPRÅKSARITMOGRYFEN: Liten tufva välter ofta stort lass: 1) skuldra, 2) pelikan, 3) Sigtuna, 4) Lorenz, 5) lörrnos, 6) Marteau, 7) Thaulow, 8) körvel, 9) alpvio, 10) Robaudi, 11) Borwick, 12) töväder, 13) skalper, 14) latin, 15) Greta, 16) Norge, 17) Trosa, 18) elfva, 19) satin, 20) piano, 21) Åsa, 22) U6, 23) bok, 24) fru, 25) sto, 26) l, 27) a, 28) ost, 29) ljuster. OMKASTNINGSGÅTAN: Martin Luther - Catarina Bora: Mauriac, Alexandria, Rastadt, Tarifa, Isar, Nagasaki, Leiningen, Uddevalla, Tchenab, Hardemo, Ecuador, Ravenna. GEOGRAFISKA INITIALFÖRVANDLINGSGÅTAN: Selma Lagerlöf: Skara, Emden, Leeds, Marme, Arras, Linde, Asien, Galan, Enger, Ratan, Lagan, Östad, Frias.

BREFLÅDA

GÖSTA HOLM. Vi ha för närvarande så mycket novellistik på lager att vi omöjligt kunna reflektera på edra skisser, af hvilka åtminstone den ena dock synes oss ganska tilltalande. J. J-n. Tyvärr gifves det intet »ändå». BRAGE. »Drömmar gå som strömmar» - till Iduns papperskorg. »14 NOV.» Våra förråd af dylikt mot- svara våra behof för långa tider framåt. »DON JOSE.» »Användbara» nog - men icke plats! G. Julnumret för länge sedan fylltd! A. W. Plats saknas. A. T. »Den brutne ynglingen, den blyga blommen med frostsvedd kalk», har icke lefvat förgäfvets. »Det var ovanligt, att en tröstande tanke kunde finnas i den arme ynglingens hjärna», försäkrar ni. Dock, hör och haf tröst! Han har beredt oss en glad stund; slumre han nu i frid i vår papperskorg! MATTI. Trots vänerkommendationerna kunna vi tyvärr ej hafva nöjet. ZILVIO ZIANI. Oj, oj - har nu författarvan rusat i väg med eder igen! BIEN. I hvilket nr stod »hönsbiten»-inne? Senast sända öfverlämnadt till Hjälpsredaktionen. VALDIS EK. Den lilla skissen synes oss väl obetydlig för så Idun som Kamraten. »H. S.» Slussen. Eder annons kostar kr. 2,52 pr gång. »H. S.» Möldal. Annonsten kostar kr. 1,50 pr gång. REDAKTIONEN.

Felväfda Hvita Trädgardiner med obetydliga väffel i blommorna... ZEDERFELDT & HANSEN, 6 Observatoriegatan 6, Stockholm.

No 4711 Rhein Veilchen (Rhen Violette). Aterger naturtroget violblommans doft. Försäljes af alla välsorterade parfymhandlande.

Flytande Silfver Oöfverträffadt Silfverputsmedel. Wilh. Becker, Kungl. Hofleverantör, 5 Malmorgsgatan 5, STOCKHOLM.

Husmödrar!
Spara
är lösen för hvarje
husmoder med en
begränsad hushålls-
hållspänning!
Huru göra en
verkligt stor bespa-
ring? Jo, använ-
den i Edra hushåll!
Pellerins Margarin,
Göteborg, som är
bäst, ärgast och
billigast!

Den, som behöfver siden,

torde rekvrirera prover af vårt med de sista nyheterna rikhal-
tigast sorterade lager i svarta, hvita och kulörta sidentyger till
blusar, bal-, sällskaps- och promenad-toiletter.
Försändas direkt till privatpersoner meter- och styckevis
till fabrikspriser.
E. Spinner & C:o,
förr J. Zürrer's Sidenfabrik, Zürich.
Grundlagd 1825.

Sparkasseräkning
5 proc. ränta.
Nordiska Kreditbanken
S Drottninggatan 8
Mynttorget 4 Drottningatan 102

Louis Roederer
Carte Blanche,
Grand Vin Sec.
Extra Dry.
Reims.

AGRA MARGARINFABRIK,
STOCKHOLM,
levererar alltid kärnfärskt
Grädd-Margarin.

Sv. Panoptikon
Stockholm.
Största sevärdhet.

Glädje och trefnad
i hvarje hem vinnes om man vid rengöring
af alla slags kokkärl dagligen använder
Lagermans Kraft-Skur-Pulver, som
säljes hos alla herrar speci-er, diverse-
och järnkramhandlare i riket. Ende tillverkare:
Kraft-Tvål-Fabriken, Jönköping.
Prisbelönt senast vid Världsutställ-
ningen i Paris.

J. & F. Martell
*
**
***
VSO
VSOP
VVSOP
Cognac.

Allm. 8 68
4736
Olaus Olssons Kolimport-A.-B.
Stockholm.
1:ma ANTHRACIT.
Hushållskol. Cokes. Briketter.

Depositionsräkning
Räntegodtgörelse 5 1/2, proc.
Aktiebolaget
Stockholms Diskontobank
Hufvudkontor: REGERINGSG. 1
Afdelningskontor: HÖTORGET 8.

När Ni förgäfvos försökt alla medel
mot röda och sträfvä händer, så köp
på prof en burk *Albanin*, som efter en-
kast några gångers användande säkert gör
händerna vita och mjuka. Erhålles frakt-
fritt mot insänd. af kr. 1.20 till Fr. Zet-
tervall, Luntmakarg. 53, Stockholm.
Tel. Brunkeb. 80.

KAFFE.
För vinnande af utrymme för ett större
höstlager, utförsäljes under den närm. tiden
Cirka 5,000 balar
af utsökt goda kaffesorter, till följ. låga priser:
God Santos å 0,70, 0,90, 0,95, 1,00 pr kg.
1:ma Santos Plantage-Kaffe å 1,05 pr kg.
Extra 1:ma Kostarika å 1,10 pr kg.
Särskildt rekommenderas ett extra fint s. k.
Portorico Kaffe ..... å 1,15 pr kg.
Prima Liberia ..... å 1,08 & 1,16
Fint Javakaffe, utsökt godt å 1,18
Extra 1:ma Blå Java å 1,20
Kaffet sändes till landsorten mot efterkräf-
 eller frut insänd remissa (minsta parti 10 kg).
Vid köp af hel bal om cirka 60 kg.
levereras varan fraktfritt vid köparens
närmaste järnvägs-ell. ångbåtsstation.
Prof af samtliga sorterna erhålles franko
mot 20 öre i frimärken.
Försumma icke att prova dessa
verkligt goda och billiga Kaffe-
sorter, hvilka ej äro att förväxla med
de, som af andra firmor utbjudas un-
der samma namn.
K. W. Karlberg,
Mästersamuelsgatan 10, Stockholm.
OBS! Fullt profenl. vara. Redbar beh.

KRAMER & JAHNKE
Modemagasin
15 Birger Jarlsgatan, 1 tr., Stockholm.

**Hernösands
Enskilda Bank,**
S Hamngatan 8.
Depositionsränta ..... 5 proc.
Sparkasseränta ..... 5 proc.
Upp- & Afskrifningsränta... 3 proc.
Bankaktiebolaget
Stockholm—Öfre Norrland,
Drottninggatan 6.
Hushållräkning 5 %.
Kassafack till 15, 20, 25 kronor.

Lämplig julklapp.
Moster Emmas väfbok, 13 mönster med
illustrationer till hemväfda trasmattor erh.
mot 1 krona 35 öres postförskott från E.
ANDERSSON, Bjärstad, Kudby.

Inga Bröstkarameller
hafva hittills vunnit så stort och all-
mänt erkännande som
MUNKENS.
Begär därför alltid
MUNKENS
Bröstkarameller.
Partilager hos Hammarsten & C:o,
Stockholm.
Allm. t. 2187. Rikst. 12 20.

Skånes Enskilda Bank
uthyr i sitt brand- och dyrkfria
Förvaringshvalf
fack mot årlig hyra af 20, 25, 35, 75 kronor, beroende på storleken.

Aktiebolaget
Sundsvalls Handelsbank,
Gustaf Adolfs torg 14,
godtgör å Sparkasseräkning ..... 5 proc.
(G. 94245)

**Australisk
Kött-Extrakt**
W. Reimers
är bäst
Agent C. G. Bäckström,
STOCKHOLM.

Suomis
Isif
räntor
— Begär prospekt! —
utbetalas å
Suomis Ge-
neralagen-
tur 23 Freds-
gatan 22,
Stockholm,
eller remitte-
ras — kost-
nadsfritt —
till landsorten
å bestämda
förfallodagar

Hållbaraste
äro
Äkta Ryska Galoscher
Petersburgs-fabrikatet
därför äfven
billigaste.
Partiförsäljare:
Galoschimportbolaget, Stockholm.
Obs! Röda triangeln.

**Göteborgs
Enskilda Bank**
Brunkebergstorg 10 (Hotell Kung Karl).
Sparkasseränta 5 proc.
FÖRVARINGSFACK
uthyras af
AKTIEBOLAGET
STOCKHOLMS HANDELSBANK
8 Arsenalsgatan 8.

Sårbehandling.
Såsom varande lika oskadligt som rent
vatten och det pålitligaste antiseptiska me-
del till att skydda mot bakterier och
häfva börjad varbildning och inflam-
mation vinner dr P. Hakanssons Salubrin
allt större användning vid behandling af sår.
OBS! Vid redan börjad inflammation
och större sår bör alltid användas utspädt
Salubrin och omslag med gummitaft för att
hindra afdunstningen; se beskrifningen, som
medföljer hvarje flaska Salubrin. Efterse
äfvén etiketten med upplinnarens namn och
registrerade varumärke, ty preparater, som
äro olika Salubrin, medföra icke samma
verkningsar som Salubrin.
Salubrin tillhandahålles i parfym-, spe-
ceri- och färgaffärer. Partilager hos Geijer
& C:o, Stockholm.

Nyaste & finaste
Parfym
för nadsaken
Perles d'or
Wilhelm Rieger,
Frankfurt
Finnes i alla finare
parfymaffärer.

LINNE	Leverantörer till H. K. H. Prinsen af Wales.	LINNE
Den billigaste firma i branchen för verkligt äkta oför- falskade linnevaror. Blekt damast. Borddukar från 2 s. 6 d. pr st. och till de finaste fabrikat.	Specialaffär för Brud-utstyrselar af linne. Tusentals rekommendationer. Full tillfredsställelse å alla håll, hvarest man begagnar våra varor.	Äkta Cambridge- näsdukar med hals- söm för damer från 3/6 pr puss. Mycket eleganta fr. 12/- till högre pris. De myc- ket efterfrägade Ir- ländska knypplade o. broderade näsdu- karne. Linne t.lakan o. örgott, handdu- kar. Alla sl. af linne.
LINNE	Prisförteckning och prover efter önskan.	LINNE
Murphy & Orr, 18 Donegall St., (Det äldsta etablissemang Belfast, Irland för Linne i norra Irland.)		

**Sydsvenska
Kredit-Aktie-Bolaget,**
Stockholm, Fredsgatan 24.
Afdelningskontor Götgat. 31.
(Fonder kr. 4,340,000)
Deposition ..... 5 1/2 %
Sparkasseräkning ..... 5 %
Upp- & Afskrifning ..... 3 %
**Santal-
missionens**

THE LANCET, London, den största
medicinska Journal i världen, yttrar om
Capsuloids:
*»Capsuloids innehålla rent naturligt järn.
Detta är en god metod att gifva in järn.
Det är på detta sätt lämpligt för magen och
upptages lätt i blodet. Många taga anstöt
af haemoglobinmixturens osnygga utseende.
Capsuloids förete intet spår af sådan
osnygghet, och det har uppenbarligen använ-
dats stor omsorg vid deras beredning.»*
*Blodbrist, bleksot och kroniska sjuk-
domar, isynnerhet dålig matsmältning,
förstoppning samt kroniska bröst- och
närvsjukdomar försvinna sålunda hastigt,
enär nytt blod frambringas genom intagande
af Capsuloids. Hos barn äro värkningarna
ofta i ögonfallande. Capsuloids säljas endast
å alla apotek till 2.50 för ask.*

Damer, sen hit!
Begär hos edra speci-erister af Göteborgs
Kexfabriks nyheter. Äro de ej därmed
försedda, vilja vi sända Eder prover direkt,
om I därom anhållen senast inom nästa
vecka.
**GÖTEBORGS
Kexfabriks Aktiebolag.**
GÖTEBORG.

**Margarin-Aktiebolaget Zenith,
Malmö.**
Zeniths Margarin står främst i smak och arom.
Af såväl Gräddmargarin som vanlig Margarin tillverkas
flera kvaliteter.
Uti Zeniths Margarin ingå inga tekniska preparat.
Använd uteslutande Zeniths Margarin.

Broken Orange Pekoe & Pekoe.
Garant. oblandadt, direkt import. från
missionens egna plantager i Assam (s. o.
från Himalaya).
Säljes äfvén å apoteken.
Santalmissionens Tedepot
STOCKHOLM.
Mjölksocker,
bästa näringsmedel för dibarn och barn med
klena magar. Rekommenderadt af fram-
stående läkare.
Frans Lidell,
11 Kungsgatan. Birger Jarlsgatan 8.